

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIĄS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 47

Redakcija: GLENMORE 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY)

BIRZELIO (JUNE) 27 D., 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

SUBOMBARDAVO Š. KOREJOS JEGAINES

Seulas. — JAV oro pajėgos Korejoje įvykdė didžiausį nuo karo pradžios puolimą, kurio metu buvo sunaikinta prie Yalu upės ir kitos didžiosios Š. Korėjos jėgainės. Antro didelio puolimo metu buvo taip pat sunaikinta eilė jėgainių, kurios nebuvo pultos dieną prieš tai.

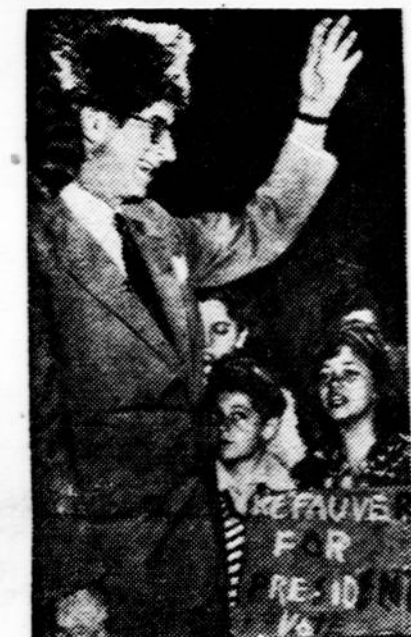
Šios jėgainės buvo pastatytos dar japonų, kurie, valdydami Mandžiuriją ir Korėją, buvo užsimoję čia sukurti didelę pramonę. Suiho jėgainė prie Yalu upės savo didumu buvo ketvirtoji pasaulyje.

Sunaikintosios jėgainės komunistams turėjo labai didelę svarbą, nes jos teikė energiją Mandžiurijos pramonei ir galimas dalykas net Sovietų laivyno atramos punktui Port Arture. Tad, šias jėgaines sunaikinus, turės sustoti didelė dalis Mandžiurijos sunkiosios pramonės, kas komunistinę Kiniją labai stipriai palies, nes čia yra sutelkta didžioji dalis jos visos pramonės.

Š. Korėjos jėgainių bombardavimas, kaip pažymima, buvo ne tik karinis, bet ir politinis veiksmas. Užklūvus Korėjos paliaubų deryboms, buvo norima komunistams parodyti, jog paliaubų delsimas jiems nebus naudingas. Ligi šiol tos jėgainės nebuvo puolamos, vengiant kraštą naikinti daugiau, negu karinis būtinumas verčia, ir kartu tikintis, jog komunistai patys norės susitarti, kad tie svarbūs įrenginiai nebūtų sunaikinti. Tačiau tie apskaičiavimai nepasiteisino, ir dabar buvo prieita išvados, jog

tik stiprūs smūgiai gali komunistus priversti iš tikro tartis dėl paliaubų, o ne naudoti jas savo propagandai.

Sio bombardavimo pasekmės dar nėra pilnai paaiškėjusios. Daug kur kilo bėsimai, kad tai gali išplėsti karą. Ypač daug susijaudinimo parodė anglų darbiečiai, kurie parlamentu atvirai puolė JAV ir Churchillio vyriausybę, kad tuo būdu jos vedančios pasaulį į naują karą. Tam tikro susirūpinimo reiškiami ir Japonijoje, kuri pribijo, kad, išsiplėtus karui, ir ji būtų paliesta. Tačiau prancūzai į tai reaguoja visai ramiai, pabrėždami, jog subombarduotos jėgainės yra Š. Korėjoje, taigi visai legalus karinis taikiny. Sovietų ir Kinijos komunistų reakcija dėl šio bombardavimo dar nepaiškėjo.

Demokratų kandidatas į prezidentus E. Kefauver su meškos kauke kepure mitinguoja Čikagoje.

Siūlo ratifikuoti Genocido konvenciją

New Yorkas. — Siekiantis demokratų partijos nominacijos į prezidentus A. Harrimanas pareiškė, jog JAV senatas turi ratifikuoti Genocido konvenciją. Harrimano nuomone, tai būtų įspėjimas Sovietams ir kitiems totalistams, jog tokių jų nusikaltimų laisvosios tautos netoleruos. Tokios žudynės, kaip Katynė, kurios nuo 1900 m. yra pareikalavusios apie dvidešimt milijonų gyvybių, turinčios būti tarptautine Genocido konvencija paskelbtos nusikaltimu.

Genocido konvenciją paruošė Jungt. Tautos prof. Lemkinas ir ligi šiol ją jau yra ratifikavusios 38 valstybės, tačiau JAV tos konvencijos dar neratifikavusios.

TRUMANAS NESICULS EISENHOWERIUI NOMINACIJOS

Dallas. — Gen. Eisenhoweris paneigė, kad savo laiku prez. Trumanas jam siūlęs demokratų nominaciją 1952 m. prezidento rinkimuose. Tokią žinią praėjusį rudenį buvo paskelbęs "New York Times" korespondentas A. Krock. Tačiau Eisenhoweris pažymėjo, jog tik 1945 m. Potsdame Trumanas jam yra pasakęs, jog ji visais atvejais remsis.

Toje pačioje spaudos konferencijoje Eisenhoweris vėl pareiškė, jog pasiryžęs taikos klausimu su visais kalbėtis, neįsiskiriant nė Stalinui. Tačiau šiuo atveju pridūrė, jog į tokią konferenciją eiti tik krašto gyventojams pritariant, nes jis nenorės už gyventojų nugaros vesti derybas.

SUSIRENKA LRKSA SEIMAS

LRKSA 58-tasis Seimas šaukiamas birželio 30, liepos 1-3 dienomis Statler viešbutyje New Yorke, 7th Ave., tarp 33 ir 34 gatvės, priešais Pensilvanijos geležinkelio stotį.

Seimas prasidės pirmadienį, birželio 30 d., 10 val., pamaldomis Aušros Vartų parapijos bažnyčioje 32 Dominic St., N. Y. C., N. Y. Pamaldas laikys ALRK Susivienijimo dvasios vadovas kun. J. Baltusevičius, pamokslą sakys prel. J. Balkūnas. Antradienį, 8 val., Susivienijimo dvasios vadovas atliks gedulingas pamaldas už mirusius Susivienijimo narius toje pat Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

Seimo sesijos Statler viešbutyje vyks nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.

Antradienį, liepos 1 d., 7.30 val. vak. viešbučio auditorijoje įvyks SEIMINIS BANKIETAS, kurio metu bus organizacijai vadovaujančių asmenų ir svečių kalbos bei meninė programa. Meninė dalį išpildys pianistė J. Rajauskaitė-Sušienė, solistė Roma Vilčinskaitė ir sol. Al. Vasiliauskas.

Bankieto vakarą toje pačioje auditorijoje bus išstatyta rankdarbių parodėlė.

Seime tikimasi susilaukti apie 130 delegatų bei organizacijos vadovų.

Reikia laukti Sovietų puolimo

pareiškė Sovietų šnipsas Stockholmo teisme

Stockholmas. — Birželio 13 d. čia prasidėjo Sovietų šnipsų byla. Ji truksianti apie 2 mėnesius. Bylos apie 2000 puslapių. Kaltinami 7 švedai. Svarbiausias jų Fritjof Enbom, komunistas laikraštininkas.

Bylos pradžia sensacinga. Iš kaltinamojo akto paaiškėjo, kad kaltinamasis Enbom tai patvirtino, kad jis įsitikinęs, jog karas tarp Rytų ir Vakarų neišvengiamas ir jog reikia laukti Sovietų puolimo per Suomiją prieš Švedijos šiaurės tvirtovę Boden.

Penktoji kolona turinti su-trūkdyti švedų kariuomenės mobilizaciją, suardyti geležinkelių judėjimą, susprogdinti kai kuriuos karo medžiagos sandėlius ir padėti tvirtovę pa-imi. Pačioje tvirtovėje sukili-mą turi suorganizuoti penktoji

kolona, kurią sudaro kariuo-menės civiliai tarnautojai ge-ležinkeliečiai. Enbom sakėsi turėjęs jų apie 200. Įsigavę į telefono centrą turėję su-klaidinti įsakymus.

Kaltinamajam akte suminėta medžiaga, kurią Enbomas per 10 metų yra perdavė- nęjęs Sovietų atstovybės žmo-nėms. Už tai jis gavo 10.000 kronų (2500 dol.). Gavo taip pat ginklų ir radio siųstuvą. Jis susitikinėjo su atstovybės tar-nautojais — attache Černiovu, karo attache Zavarovkinu, jo pavaduotoju Egorovu, majoru Anisimovu, kuris buvo įpintas ir į Andersono šnipinėjimo by-lą. Visi suminėtieji jau dingę iš Stockholmo.

Agentus savo veiklai Enbo-mas verbavo iš vietos komu-nistų. Jie mielai ėjo, kai En-

bomas jiems pažadėdavo gerai apmokamas tarnybas susovie-tintoje Švedijoje.

Korėjos karui dveji metai

Žmonių aukos per dvejus me-tus siekė apie 2 milijonus

Seulas. — Birželio 25 d. su-kako dveji metai, kaip Korėjo-je vyksta karas. Ligi šiol šis konfliktas tebėra dar neišsis-prendęs. Jis didžiąją dalį Ko-rėjos pusiasalio pavertė griu-vešiais ir į kovas įtraukė kinus bei aštuoniolika Jungt. Tau-toms priklausančių kraštų: sa-vo karinius dalinius į Korėją yra pasiuntę JAV, Anglija, Ka-nada, Australija, Naujoji Ze-landija, Prancūzija, Turkija, Filipinai, Graikija, Abesinija, Belgija, Kolumbija, Siamas, Pietų Afrika ir Olandija, o Da-nija, Norvegija ir Švedija yra pasiuntusios savo sanitarinius dalinius. Žmonių nuostoliai vertinami dviem milijonais, o dešimt milijonų korėjiečių yra likę be pastogės. Jungt. Tautų nuostoliai sužeistais, žuvusiais ir dingusiais be žinios siekia 419,456, iš kurių 109,971 ame-rikiečiai. Komunistų nuostoliai vertinami 1,623,404 vyrų. Po dvejų metų kovų abiejų ka-riaujančių pusių daliniai stovi maždaug toje pačioje linijoje, kur prieš dvejus metus prasi-dėjo kovos, nors per tą laiką frontas buvo toli pasilinkęs į abi puses.

Rumunija perse- kioja žydus

Bukareštė. — Rumunijos ko-munistinė vyriausybė sustabdė žydų emigraciją į Izraelį. Ligi šiol buvo leidžiama išvykti kas mėnuo po 8000. Gegužės mėn. jau nebuvo duota nė vieno lei-dimo. Spaudoje skelbiami išvy-kusiųjų į Izraelį laišukai, ku-riuose aštriai kritikuojama nau-joji tėvynė. Partija nusprendusi likviduoti žydų kultūrinį ir re-liginį nepriklausomumą ir pa-cius žydus įjungti į fabrikuos bei kolchozus. Tai esąs antisemitiz-mas. Dėl jo ir Pauker, kuri yra žydė, netekusi partijoje malonės.

Rumunijoje žydų dar esą 250.000.

KIEK PRANCŪZIJA ISLEI- DZIA GINKLAIVIMIUI

Paryžius. — Kariniams rei-kalams 1952 m. skirta viso 1.400 milijardų frankų. Iš jų 830 milijardų — namie, 400 — In-dokinijai, 130 milijardų — At-lanto Pakui. Tai sudaro 12,1% visų pajamų. Tuo tarpu Britanija išleidžia tiem reika-lam 12,6%, o JAV 17,5%.

Su tais pinigais Prancūzija negali išsėsti prisiimtų pareigų. Tad JAV jai vėl pažadėjo naujas sumas. Kad kraštas darbo turėtų, pats gamindamas ginklus, JAV padarė dar vieną nuolaidą — sutiko "pirkti" iš Prancūzijos ginklų ir jais ap-ginkluoti pačius prancūzus.

Ypatingai susirūpinta laivy-no statyba. Prieš karą Prancū-zija turėjo 518.000 tonų, da-bar tik 191.000. Siekia pasta-tyti bent iki 400.000. Sovietai vien Baltijos jūroje turi 325.000.

Robert A. Taft ir Pensilvanijos gubernatorius John S. Fine sveikinasi Hershey, Pa., kur jie dvi dienas su respublikonų atstovais. Prieš tai čia lankėsi gen. Eisenhoweris ir tarėsi su tais pačiais atstovais. Kiekvienas ieško sau salininkų.

AMERIKOS BALSAS PAMINĖJO 1911 M. SUKILIMĄ

"Amerikos Balsas" paminėjo 1941 m. sukilimą, laikinąją vy-riausybę ir perdavė Lietuvai skautų-vyčių sveikinimą iš jų saskrydžio Chicagoje. K. Jur-gėla, darydamas savaitinę ap-žvalgą, pabrėžė Prezidento Trumano, gubernatoriaus De-ways, Dulles ir Harrimano pa-reiškimus, padarytus birželio mėn. minėjimo New Yorke proga. Taipgi jis pranešė, kad šią savaitę lietuviai liudys Jungtinėse Tautose apie prie-vertos darbus Sovietų Sąjun-goje.

Taip pat buvo girdėti P. La-banaukos padarytas pasikalbė-jimas su Lietuvių Patariamo-sios grupės pirm. V. Sidzikaus-ku ir Dr. A. Trimaku, kurie su-įg. min. P. Zadeikui dalyvavo Williamsburge (Virginijoje) ir pasirašė pavergtųjų tautų dekl-araciją. Buvo nušviesta dekla-racijos reikšmė ir perduotas pats tekstas.

Amerikos Balsas dabar ge-rai girdimas mūsų laiku 12 val. 19 metų banga, 4 val. — 25 m. banga ir naktį 12,15 val. iš Afrikos — 49 m. banga. Kito-mis bangomis sunkiau girdima. Malonu pastebėti, kad lietu-iviai tuo bene pirmieji gegu-žės 15 d. pradėjo Amerikos Balso transliacijas iš Europos. Po dvejų savaičių ten pat pra-dėtos transliacijos rusų kalba,

o prieš keletą dienų — estų kalba.

Programos siunčiamos Lie-tuvai pritaikytu laiku, todėl čia kiek sunkiau girdėti, nes visi dirba tuo metu. Iš Europos lie-tuviškąjį Amerikos Balsą tik vienam kitam tepasisėkė pa-gauti. Iš Tangerio, iš Afrikos, pertransliuojama programa čia girdima su trūkumais.

Būtų labai malonu, kad Dar-bininko redakcijai parašytų lie-tuviai iš kitų kraštų, pvz., iš Australijos, kaip jie girdi A-merikos Balsą.

Liudijo apie priver- čiamuosius darbus

V. Sidzikauskas, Free Europe liet. patar. grupės pirmininkas, birželio 24 d. Jungtinių Tautų specialiaame komitete liudijo apie Sovietų priverčiamuosius stovyklas Lietuvoje ir apie kitas Sovietų stovyklas, kuriose buvo kalinami lietuviai. Kaip liudininkai dalyvavo dr. M. Devenis ir dr. A. Trimakas.

JAV-bių lėktuvai į Europą

Londonas. — Atvyko JAV a-viacijos 49-toji divizija, kurioje yra 120 lėktuvų. Kitą savaitę skrenda dar 20 dešimčiųmoto-rių lėktuvų atom. bomboms ne-šioti. Jie sustoja bazėse, ku-rias Britanija perleido JAV 1949 m.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

• Japonijos įvairiuose miestuose komunistai apsiginklavę rūgščių ir benzino buteliais sureiškė demonstracijas prieš Korėjos karą ir amerikiečius. Susirėmimų su policija metu apie 60 poli-cininkų ir 50 komunistų sužeisti, 150 komunistų buvo suimti.

• Atstovų rūmai, pasekdami senato žygį, paragino prez. Tru-maną plieno pramonės gincę pritaikyti Taft-Harley įstatymą. Tačiau prezidentas neseniai yra pareiškęs, jog niekas negali jį versti Taft-Harley įstatymą panaudoti. Pats įstatymas nereika-lauja, kad jame numatomos priemonės būtų panaudotos, bet tik leidžia.

• Jungt. Tautų Saugumo Taryba, prieš pirmininkaujančio Sovietų atstovo J. Maliko balsą, priėmė JAV pasiūlymą, kad ko-munistų keliamas kaltinimas dėl bakterieologinio karo Korėjoje būtų ištirtas neutralios komisijos. Taip pat buvo atmetas Maliko pasiūlymas į debatus dėl amerikiečių pasiūlymo pakviesti Kore-jos ir Kinijos komunistų atstovus.

• Paskutiniųjų keturių savaičių laikotarpyje Rytų Vokietijos į Vakarus pabėgo 13.424 asmenys, nors zonos sienos sargybas ko-munistai ir labai paskutiniųjų metu sustiprino.

• Korėjoje paliaubų derybų posėdžiai tebevyksta, tačiau jo-kios pažangos pastarosiomis dienomis nepasiekta.

• Irano min. pirm. Mossadeh grįžo iš Olandijos, kur jis gynė Irano nusistatymą, jog Tarptautinis Teismas nekompetentingas spręsti anglų-iraniečių ginčą dėl naftos. Teismo sprendimo tuo klausimu laukiama liepos mėnesį.

• Prez. Trumanas senatui pareiškė, jog numatyta \$2,758.000.000 suma oro pajėgų atramos bazėms užsieny statyti yra būtina reikalinga, nes tos bazės JAV yra gyvybinės reikšmės.

Japonų policija Tokyo skaido komunistų pakurstytus demon-strantus. Jie kėlė riaušes, priėmus įstatymą, nukreiptą prieš subversy-vines slaptas organizacijas.

Birželio 14 Stockholme

K. RAUKLAUKIS, mūsų korespondentas Švedijoje

Stockholme jau yra nusistovėjusi tradicija baigiant birželio 14 naktį paminėti Engelbrekto bažnyčioje, vienoje iš didžiųjų miesto bažnyčių. Paminėjimą ruošia visos pabaltiečių organizacijos Švedijoje. Paminėjimo programai išpildyti pakviečiami estų ir latvių evangelikų dvasininkai ir meno pajėgos. Įžangos žodį, paprastai, taria kuris nors iš švedų dvasininkų. Taip buvo ir šiemet. Įžangos pamokslėlį pasakė švedas dekanas Lars Hedblom. Estiskai iš sakysios kalbėjo dekanas A. Taehevaeli, o latviškai dekanas O. Sakarnis. Latvių prof. Reiterio choras, pačiam profesoriui diriguojant, pagiedojo J. Zaličio "Dargas enas", o estų kompozitoriaus Aaviko choras, W. Nerep diriguojant, pagiedojo Aaviko "Benamio giesmę". Mozarto "Ave verum corpus" ir Aaviko "Dieve apsaugok Estiją". Vargonais grojo estas Priit Arda. Maldose prie altoriaus be švedo dekanas Hedblomo dalyvavo estų arkivyskupas prof. J. Koopp, estų ortodoksų metropolitas Aleksandras ir dekanas Taehevaeli, latviškai maldas atskaitė dekanas O. Sakarnis ir kunigas K. Vekmanis. Katalikams pabaltiečiams pamaldas šv. Eriko bažnyčioje atlikė latvis kun. K. Vilnis.

Minėjimas Engelbrekto bažnyčioje šiemet truputį skyrėsi — šiemet be pabaltiečių minėjimo pirmą kartą viešai dalyvavo ir kitos Sovietų Sąjungos tautos: bulgarai, lenkai, ru-

munai, slovakai ir vengai. Kartu su Estijos, Latvijos ir Lietuvos vėliavomis šiemet pirmą kartą per minėjimą bažnyčioje asistavo ir tų valstybių vėliavos. Po pamaldų ten pat bažnyčioje buvo perskaitytas atsisaukimas — protestas, pasirašytas visų Sovietų Sąjungos pavergtų tautos pabėgėlių organizacijų Švedijoje atstovų. Atsisaukime sakoma:

Prieš 11 metų, 1941 m. birželio 14 d., Europoje prasidėjo lig šiol pasaulio istorijoje nematyti Sovietų suorganizuoti išvežimai. Tūkstančiai estų, latvių ir lietuvių buvo naktį suimti. Su smurtu ir brutumu buvo jie ištraukti iš namų ir pasiųsti į nežinią. Sovietai sulaužė šiuo pačias pirmines žmogaus teisių konvencijas ir tarptautinę teisę. Tais išvežimais okupuotame Pabaltijje Sovietai pradėjo laisvoje Europoje naikinti darbą, kurio tikslas buvo ir tebėra prievarta subolševikinti visą pasaulį. Per paskutinius vienuolika metų be Pabaltijo valstybių Sovietai aneksavo visą eilę kitų demokratinių valstybių: Albaniją, Bulgariją, Čekoslovakiją, Lenkiją, Rumuniją ir Vengriją. Sovietų Sąjunga tebetęsia tautų žudynes tose valstybėse.

Aneksuotos tautos geležine uždanga yra atskirtos ir nei savo, nei mirusiųjų vardu negali pasauliui apsaugoti tų nežmogiškų kančių ir persekiojimų. Todėl mes laisvi estai, latviai, lietuviai, bulgarai, lenkai, rumunai, slovakai ir vengrai esame įpareigoti kalbėti už juos ir ginti savo tautiečių žmogiskąsias ir pilietiskąsias teises.

Susirinkę Stockholme 1952 m. birželio 14 d. mes protestuojame prieš tą žiaurų smurtą, kurio galutinis rezultatas yra tų tautų visišką išnaikinimą.

Pasiremami Žmogaus Teisių Deklaracija ir JT statutu, mes reikalaujame, kad JT pagal 55 ir 56 paragrafus imtųsi bendros akcijos prieš Sovietų Sąjungą, kad ji liautųsi naikinti okupuotas tautas.

Mes reikalaujame, kad būtų atstatyta su Sovietų Sąjungos okupuotų valstybių nepriklausomybė ir kad visi išvežtieji būtų grąžinti namo.

Kartu mes prašome laisvojo pasaulio vyriausybių ir organizacijų, kad jos visomis galimomis priemonėmis padėtų ir paremtų tuos veiksmus, kurie reikalingi mūsų teisėtam reikalavimui išpildyti.

Po atsisaukimo pasirašė: Herald Perlit — Estų Tautinio Fondo pirmininkas.

Karlis Straubergs — Latvių Tautinio Fondo pirmininkas.

Jonas Pajaujis — Švedijos Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas.

A. de Pomain — Lenkų pabėgėlių Švedijoje tarybos pirm.

Lasslo Hamori — Vengrijos draugijos Švedijoje pirm.

N. P. Nikaljev — buvęs Bulgarijos ministeris Stockholme.

Georges Serdici — Rumunų pabėgėlių organizacijos Skandinavijoje pirmininkas.

Julius Datelinka — Slovakų išlaisvinimo Komiteto pirm.

Atsisaukimas bus pasiųstas JT ir demokratinių valstybių galvoms.

Gen. Eisenhoweris buvo nuvykęs į Texas kovoti dėl savo šalininkų. Čia ji matome sveikinamą gimtajame miestuke Denison, Tex.

AUSTRIJOS KATALIKŲ KELIAS

Volkspartei stipriausia, bet eina su socialistais. — Socialistai stiprūs, bet suabejojo savo keliu. — Nacizmo pavojaus nėra. — Katalikų akcija atsiriboja nuo partijų.

New Yorkas. — Dalyvaujant Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjungą sudarančių tautinių grupių ir spaudos atstovams, birželio 19 d. šios sąjungos būstinėje New Yorke buvo surengtas priėmimas šiuo metu JAV besilankančiam Austrijos krikščionių demokratų partijos (Soc. Volkspartei) gen. sekretoriui Dr. A. Maleta.

Pobūvio metu svets pasakė ilgesnę kalbą ir atsakė į gausius klausimus, lietusius tiek pačios Austrijos gyvenimą, tiek įvairius kitus Europos politinius reikalus.

Dr. A. Maleta pabrėžė, jog Austrija, nors ir pergyvenusi labai sunkius bei visą gyvenimą sukrėtusius laikus, paliko kaip ir buvusi aiškiai ir tvirtai krikščioniškas, katalikiškas kraštas. Tai iškyla aiškstėn ne tik pasaulėžiūrinėje kultūrinėje srityje, bet ir politinėje. Krikščionių demokratų partija yra stipriausia partija parlamente ir jos atstovas Dr. L. Figl jau eilę metų vadovauja vyriausybei.

Nors pusė Austrijos šandien ir okupuota sovietinių rusų, tačiau komunistinė jėga krašte nestiprėja. Iš 165 parlamento atstovų komunistai teturi 5. Tiesioginis susidūrimas su Sovietais austrus yra komunizmo stumia. Be to, karo metu daug austrų buvo patekę į Rytų frontą ir ten savo akimis turėjo progos pamatyti "proletariato tėvynę."

Socialistus Austrijos krikščionys demokratai yra įtraukę į koaliciją ir šią koaliciją stengiasi išlaikyti. Tam svarbiausias motyvas užkirsti kelią galimai stipriai jungtinei marksistų — socialistų ir komunistų — opozicijai. Patys socialistai Austrijoje dar tebėra pasilikę marksistai, nors iš seniau žinomas austro — vengriškojo marksizmo radikalumas yra sumažėjęs. Šiuo metu jaučiamas jų tarpe tam tikra krizė.

Dėl įvairių kraštų spaudoje pasirodančių žinių apie nacizmo Austrijoje atgijimą Dr. A. Maleta pažymėjo, jog tos žinios neturi jokio žymesnio pagrindo. Nors paskiri buvę fanatiški naciai yra ir pasilikę prie savo įsitikinimų, tačiau jokio organizuoto nacių judėjimo krašte nėra. Dauguma buvusių prie nacių prisidėjusių ar į nacizmą linkusių asmenų aiškiai yra pamatę, kad nacizmas yra klaidinga ir jau žlugusi mintis. Tad vieni sugrįžo į tas politines partijas, kurioms jie anksčiau priklausė, o tam tikras skaičius nuėjo net į komunistus.

Tačiau Austrijos krikščionys demokratai neįsileidžia iš akių pavojaus, kad, tam tikroms sąlygoms susidarius, įvairios kraštutinės radikalių grupės gali gauti impulso stiprėti. Norėdami pašalinti tokių pavojų

galimybes, ypatingu būdu kreičia dmesį į socialinius klausimus. Jie yra giliai įsitikinę, jog pastovią tvarką, rimtį ir vidaus taiką galima laimėti tik sudarant visiems gyventojų sluoksniams, o ypač darbininkijai pakankamas egzistencijos galimybes.

Tarptautinės politikos atžvilgiu Austrija aiškiai yra viename fronte su visu laisvuju Vakarų pasauliu. Tačiau ypatingai šiandieninė Austrijos padėtis — okupacinis padalinimas tarp Rytų ir Vakarų — ją verčia laikytis labai santūriai, kad nepasunkintų ir taip jau sunkių savo tarptautinėje politikoje sąlygų. Dėl to ji dažnai priversta susilaikyti nuo viešo deklaravimo, kad prita-

ria vienam ar kitam projektui ir konkrečiai prisidėti prie jų propagandos ar vykdymo.

Austrijos katalikų bažnytinis, kultūrinis bei visuomeninis gyvenimas gražiai ir patenkinamai vystosi. Dėl paskutiniųjų metų užsienio, ypač JAV spaudos pasklidusių žinių, jog Austrijos Katalikų Bažnyčia ir visuomeninė politinių partijų klausimu užima naują poziciją, pasukdama į neutralumą įvairių partijų atžvilgiu, kalbėtojas pažymėjo, jog ši žinia neturi realaus pagrindo. O gandas kilo iš to, kad Austrijos katalikų konferencijoj buvo pakartotinai pabrėžtas dėsni, jog Katalikų Akcija yra nepolitinė ir su jokia politine partija nesiriša bei ją nesiremia.

DĖMESIO!

Sekmadieną, birželio 8 d., So. Bostone, įvyko LDS Centro Valdybos susirinkimas. Valdyba nutarė LDS 1952 m. Seimą rinkti rugpjūčio 21 ir 25 dd. Sv. Kazimiero Lietuvių parapijoje, Worcester, Mass. A. Peldius, finansų sekretorius, buvo įpareigotas nuvykti į Worcester ir pasitarti su tos parapijos klebonu kun. A. Petraičiu Seimo reikalu. A. Peldius buvo nuvykęs ir, pasitaręs, praneša, kad kleb. kun. A. Petraičius Seimui numatytas dienas užgys ir pažadėjo sudaryti seimo Rengimo Komisiją iš LDS 7 kuopos.

LDS SEIMAS

prasidės iškilmingomis šv. mišiomis sekmadienį, rugpjūčio 24 d.

LDS Centro Valdyba kviečia anskričius ir kuopas išrinkti atstovus ir paruošti pasiūlymus organizacijos gerovei kelti.

Kiekviena LDS kuopa gali išrinkti ir įgalioti į Seimą po vieną atstovą. Kuopos, kurios turi daugiau kaip 10 narių, gali išrinkti po vieną atstovą nuo kiekvienų 10 narių. Apskričiai gali išrinkti po du atstovus. Atstovai turi gauti įgaliojimus su kuopos ar apskrities Dvasios Vado, Valdybos pirmininko ir rastininko parašais.

Pirmadienio rytą, rugpjūčio 25 d. Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje bus atnaušiamos šv. mišios už gyvus ir mirusius LDS narius.

Norintieji gauti daugiau žinių apie Seimą rašykite sekretoriui adresu: MR. A. F. KNEIZYS, 50 Cottage Street, Norwood, Mass.

H. E. SHAW CO. of N. E.

TABAKO ISDIRBINIŲ

Urmo prekyba

Worcester-Springfield-New Haven-Boston

Isteigta 1870 m.

CROSS COAL CO.

Anglys-Koksas-Aliejus

Store, 270 Essex St., Lawrence, Mass.

Office, 25 Railroad Ave.

Tel. 5153

"SU SKAUDAMA SIRDIMI APLEIDAU LIETUVĄ..."

pareiškė buvęs Nepriklausomos Lietuvos Apaštališko Sosto Nunciatūros generalinis sekretorius Monsg. John A. Abbo.

Per Patersono vyskupijos kunigų rekolekcijas Morristown, N. J. birželio 16-19 d. netikėtai tekė sutikti visiems mums lietuviams taip brangų asmenį. Tikriausiai sakant, jis mane susirado kaip lietuvių kunigą su kuriuo norėjo pasikalbėti. Jis man kalbėjo:

"Išgyvenau Lietuvoje tris metus, pamiliau tą kraštą ir žmones taip, kaip savuosius. Tik nelemta man ten buvo ilgai gyventi, nes okupavus Lietuvą komunistinei Rusijai, pasistengė jie pirmiausiai išmesti Apaštališko Sosto Nunciatūrą. Tikrai su skaudančia širdimi apleidau tą malonią Lietuvą per Kybartų miestą. Perleido per sieną ginkluoti rusų kareiviai, prieš tai nuodugniai iškratę visą Nunciatūros personalą. Nors jau prabėgo keliolika metų, bet aš ir dabar prisimenu Lietuvą, kuri žiauriai kalama prie kryžiaus. Atvirai sakau, tie trys metai, praleisti Lietuvoje, buvo gražiausi mano gyvenime. Kaip ji vėl bus laisva ir nepriklausoma, būtinai ją aplankysiu. O jūs, lietuviai, nenusiminkite, taip ilgai būti negali — Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma", pareiškė atsiveikindamas Monsg. John A. Abbo.

Dabartinio metu jis profesoriauja Sittin Hall katalikų universitete, gyvena pas vienuolės sesules, kaip jų kapelionas Villa Walsh — Western Ave., Morristown, N. J.

Kun. V. Demikis

Bianchi Tile & Marble Co.

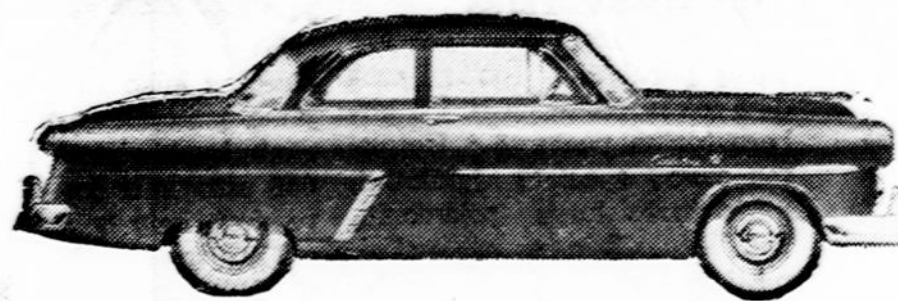
Savininkas George Branch

Įvairios grindims ir sienoms plytelės

5 Pine Tree Drive

Tel. 4-1127

Worcester, Mass.

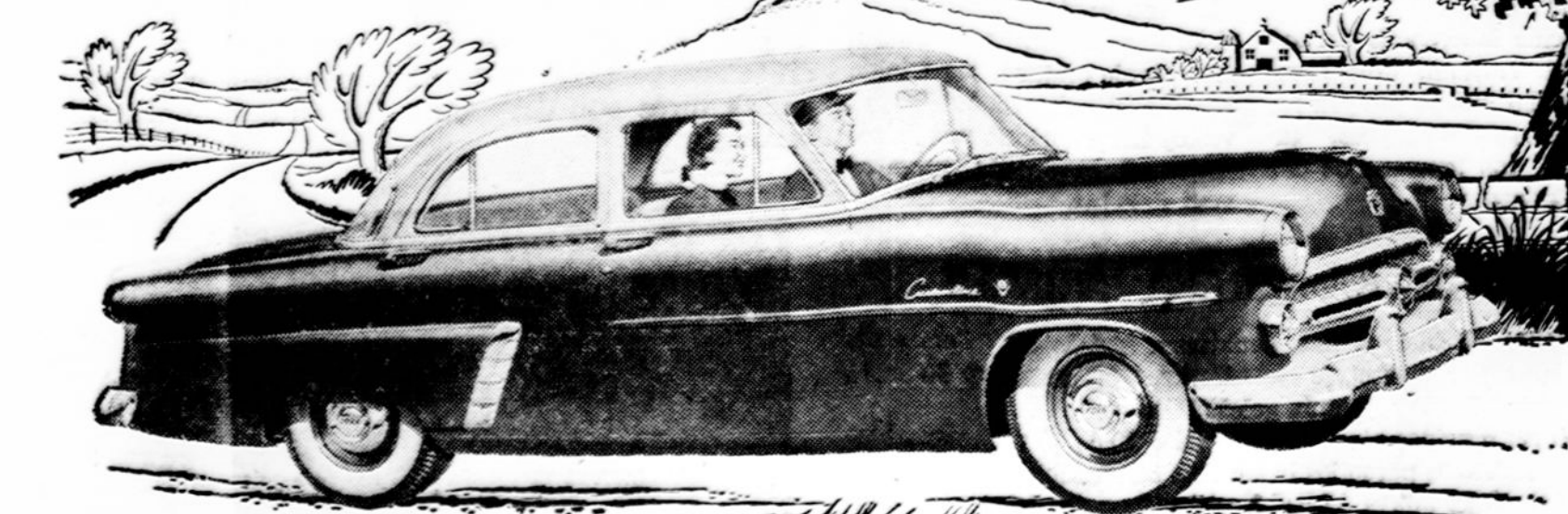
Naujumu

52 Fordas turi žymiai daugiau negu iš viršaus matoma. Tai tikrai moderniška auto mašina žemai, skriejančių linijų ir pilno saugaus matomumo... Ta gražuolė apačioje turi grubius griaučius (chassis), stipresnius, negu kada nors sudarytus pagal naujausią konstrukciją (K-bar).

Sudaro naują standartą

Galingumu

Niekada žemos kainos automobilis neturėjo tokios stiprios jėgos, kaip Fordo 110 h. p. V-8... patys galingiausios motoras šios rūšies. Taip pat joks kitas žemos kainos Six negali lygintis su Fordo aukštos jvaržos ir mažos trinties 101 h. p. Six!

Vertingumu

Tiktai Fordas žemos kainos mašinų rinkoje gali siūlyti jums rinktis įvairius pavidalus, spalvą ir apmušalus bei jų kombinacijas. Tiktai Fordas duoda pasirinkti Fordomatic, Overdrive arba Conventional Drive. Ir tiktai Fordas duoda jums automatišką vairuoklį sunkiame vežime... Ji leidžia lengvai greitį, pastatyti mašiną ir stumtis atbulam.

Nueikite ir išbandykite pas Fordo atstovus!

F.D.A.P.

'52 Ford

Jūs galite ir daugiau mokėti, bet negalite ko geresnio pirkti!

DARBININKAS Konjevo štabas ir strategija

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

	Domestic yearly	Foreign yearly	Half year	Foreign
Domestic yearly	\$5.00			
Brooklyn, N. Y.	\$5.50			
Half year	\$3.00			
Foreign	\$5.00			

PRENUMERATOS KAINA

	Amerikoje metams	Užsienyje
Amerikoje metams	\$5.00	
Užsienyje	\$5.50	

Stralpenius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti stralpeniai saugomi ir grąžinami tikrai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralpeniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BOMBOS PRIE YALU

DVEJI METAI birželio 25 d., kai Korejoj eina karas. JTO vardu Amerika pirmoji pasipriešino agresoriui. Ji susidūrė su dvigubu priešu: bolševikų ginkluojamais bei kurtomais Rytų komunistais ir su Vakarų visuomenės nuovargiu ar išizimu.

Kai JTO kariuomenė kovas rengėsi laimėti, diplomatai įsėkė jai nelaimėti, t. y. kariuomenė nebuvo leista bombarduoti Mandžurijos, kurioje komunistai laiko aviacijos ir tiekimo bazes. Panašiai kaip 1945 m. Vakarų sąjungininkų kariuomenė nebuvo leista eiti į Berlyną, kad ji galėtų užimti Sovietai. MacArthuras buvo pirėms prieš kariuomenę, bet negalėjo nugalėti prancūzų bei anglų diplomatų baimės, kad bombarduojant Mandžuriją nebūtų išplėstas karas. Ir MacArthuras kapituliavo.

Antrą Korejos įvykių laikotarpį pradėjo Malikas, pasiūlydamas derybas dėl paliaubų. Tai įvyko lygiai prieš metus. Derybos paliaubų nedavė, bet propagandas daug. Komunistus rėmė Sovietai su savo sugalvotomis baciomis ir suorganizuotais belaisvių sukilimais Kojė. Talkino jiems ir britų kairiųjų socialistų spauda ir tokie jų atstovai kaip Silverman, Dirberg, Barbara Castle, kaltindami amerikiečius žiaurumais su belaisviais ir reikalaujanti juos grąžinti komunistams. Prisidėjo ir prancūzų socialistai kaip Philips. Jų įnašas į Korejos kovas buvo jų triukšmas prieš makartizmą ir imperializmą Amerikos, kuri sudėjo 110.000 žmonių auką ir kasmet po 5 milijardus dolerių Korejai. Taigi antrasis priešas čia neapneiktas. Tik paskutinėmis dienomis min. Alexanderio žodis buvo svarbus svarstis į antrą svarstyklę lėkstelę už amerikiečių politiką.

Nebeslepia, kad derybų metai išėjo komunistų naudai. Britų karinių reikalų specialistas H. W. Baldwinas jau gegužės vidury rašė:

"Jei priešas puldų sausumos jėgomis ir aviaciją vartotų tik riboto kiekio priedangos tikslams, kaip iki šiol, tai galimas dalykas, kad jam pasisektų mūsų pozicijas, kuriose viešo sulaužyti. Tačiau nepaisant jų tankų padidėjusio skaičiaus ir artilerijos paramos, sprendžiamųjų rezultatų komunistai nepasiektų."

"Bet jeigu komunistai imtųsi ofensyvos sausumoj ir ore, padėtis iš pagrindų pasikeistų. Komunistai turi per 1700 lėktuvų, kurių pusė sprausminių. Jei priešas iš savo oro bazių Mandžurijoje ar Santungo pusiasalyje su 1000 bombonešių ir naikintuvų paremtų sausumos kariuomenę, mums tektų atlaikyti labai kietą kovą."

Išvyko ir Ridgway derybų neprivedęs iki galo. Clarkas derybas rado akligatvę — dėl belaisvių. Kad iš akligatvio išeitų, vėl pereinama prie ginklų kalbos. Yalu ofensyva dėmesio verta ne tik strateginiu, bet ir politiniu atžvilgiu. Ji reiškia artėjimą prie plano, už kurį MacArthuras buvo atleistas. Tiesa, Mandžurijos siena nepereita, ir Yalu ofensyva negali reikšti JTO noro išplėsti karą. Bet ji yra įspėjimas, kad į Sovietų smūgius bus toliau atsakoma smūgiais.

Nežymu, kad patys Sovietai imtųsi karą išplėsti. Jiems naudingiau ir toliau derėtis, tikintis, kad laikas alins vakariečius. Sovietų sustiprintą ofensyvą Korejoje tegalima vertinti kaip paramą jų artimiausiai politikai Europoje; terorizuoti Vakarų, kad neprisimintų Vokietijos.

Cia bus kalba apie tai, kas tikrai žinoma ir kas nuspėjama. Tikrai žinoma yra pavardės, vietos ir visa eilė faktų, pralindusių pro geležinę uždangą arba net paskelbtų sovietinėje spaudoje. Nuspėjamas yra būdas, kaip Sovietų armija puldų ir kokiomis kryptimis veržtųsi. Sunkiausia yra nuspėjamos priežastys, kurios rusus išvestų į karą. Galimas dalykas, kad ir patys jie to gerai nežino. Kalbėsime daugiau apie tai, kas tikrai žinoma.

Kurortas, aptvertas vielomis

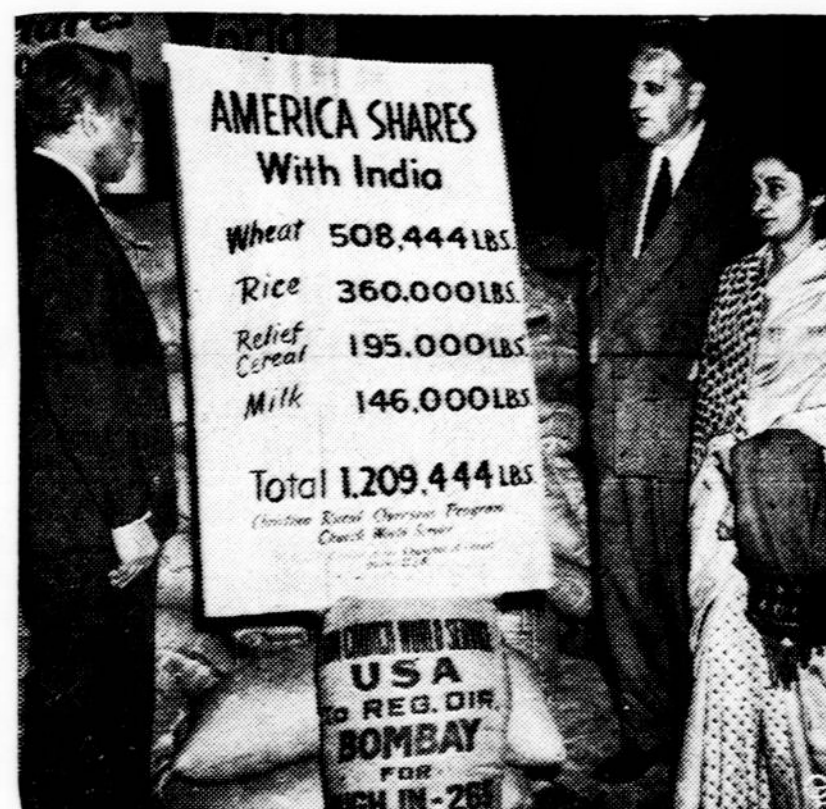
Sudetų kalnuose, Čekijoje, yra garsus pasaulinis kurortas, vardu Karlsbadas (Karlovy Vary). Reumatikai ir kitomis ligomis sergantieji ten gydomi. Kiti vasarojo. Dabar neprieisi, ypač prie senos gražios pilies erdviame parke. Dešimties kilometrų juoste ten dabar viską yra suparalizavusi. Pravažiuojanti tiktai karinės bolševikų mašinos su raudonomis žvaigždėmis. Ant balto kelio tarp tamais žalsvų pušų jos palieka benzino kvapą ir išnyksta pilies uoksmėje. Bet nei vienas įartinas žmogus nepasivaizdė ir nepasislėpė. Rodos, kiekvienas medis turėtų giltinė rankas. Pralaidžia jos tiktai bolševikų pateptuosius: raudonus buržus ir Stalino kariūnus. Vienas iš vyriausių yra Ivanas Stepa-

novičius Konjevas. Čia įsikūręs yra jo štabas — bolševikiškas "SHAPE" arba geriau "ANTI-SHAPE".

Maršalas keikūnas

Kol Eisenhoweris lipdė atlantišką "SHAPE", Ivanas Konjevas daug kieno buvo vadinamas stalinisku "Eisenhoweriu", nes jis taip pat lipdė ir tebelipdo karinį bloką, tiktai Rytų. Dabar gal jis bus vadinamas "Ridgway". Tačiau geriausiai jam tiktų keikūno arba keikūno vardas, nes jis taip stipriai drožia "pa matuškie", kaip ir paprastas rusų bernas. Skiriasi tik tuo, kad męgsta dabintis, tvaskėti gerai nulyginta uniforma ir ordinais, višada rūko tik geriausios rūšies "Diplomat" cigaretės ir savo širsmą "šaldio" Astrachanės vynu. Galva jo skusta kaip plūptis, blizganti ir apvali kaip lėkstelė, prie kurios prilipdytos dvi didelės ausys ir įsodytos mažiukės judrios akys.

Ivanas Konjevas išliko jau praėjusio karo pabaigoje, kai emė lūžti vokiečių frontas. Tada jau buvo galima priešą mušti. Pradėjo jis savo žygį nuo Kursko (1943), perėjo pietų Lenkiją ir užbaigė Čekoslovakijoje (1945). Ten ir surado Karlsbadą. Stalino jis dabar

JAV ūkininkai suaukojo bado varginamai Indijai vieną milijoną svarų maisto. Baltimorės uoste dovana priima Indijos ambasadorius Binay Ranjan Sen su žmona (dešinėje). Maistą sutelkė krikščioniškos salpos organizacijos. Jų atstovas Dr. Earl Fr. Adams dovana įteikia.

• Kuo yra paverstas garsus kurortas? • Maršalo Konjevo štabas • Satelitai po ginklu • Judėjimas ir ugnis • Strateginiai planai Vakarų Europai parblokti • Kas sukeltų karą?

Rusiškasis "SHAPE"

Rusiškoji karo vadovybė okupuotoje Europoje yra taip pat tarptautinė, kaip ir atlantiškoji. Yra tik esminis skirtumas. Atlanto Sąjungai valstybės priklauso laisvai, o bolševikų pusėje — priverstinai. Paryžiuje, NATO karinėje vadovybėje, nėra karininkų, kurie ką nors atstovautų už geležinės sienos. Pas Ivaną Konjevą yra ekspertai ir tų kraštų, kuriuos bolševikai dar turi užimti. Tai kas gi sudaro tą jo štabą? Pirmiausia čia įtraukti yra patikimi ir komunistiškai perdurti čekų, rumunų ir bulgarų karininkai. Toliau yra "partizaniniai" karininkai: du prancūzai (vadinasi jie pulk. Robert ir pulk. Martin), du belgai, vienas olandas, vienas anglas ir vienas ispanas (kažkoks gen. Josė). Jie vilki ir savo tautines partizanines uniformas. Jų sektoriui priklauso užnugaris: neužimta Vakarų Europa. Uždavinys — ten suorganizuoti partizaninę talką. Jie taip pat ekspertai savo kraštų geografai ir žmonių nuotakai.

Visam tam štabui priklauso apie vienas milijonas raudonosios rusiškios armijos, 180.000 čekų, 170.000 vengrų, 300.000 rumunų, 195.000 bulgarų ir 35.000 albanų. Lenkų kariuomenė, kurią sudaro apie 300.000 vyrų, priklauso Minske sudarytam maršalo Timošenko štabui. Bet jis suderintas su Karlsbado štabu. Koordinuoja Maskvoje sėdįs gen. Fedoras Artemovičius Kopvakas. "Duoti kaip kują per galvą."

Tokia yra Ivano Konjevo strategija. Jis nėra šalininkas atvargaus karo — masinio ir tvarkingo veržimosi į priekį, sakydami, kokio beriedančio pirmyn volo. Konjevas yra "tylinio" karo pusėje. Tai aišku iš jo vadovėlio, parašyto Frunzės karo akademijos kariūnams. Kadangi Sovietų Rusijoje kiekvienas mokslas, net ir bulvių sodinimas, vadinamas "dialektiniu", tai ir ta Ivano Konjevo knyga turi vardą "Dialektinis kariavimo būdas." Tas žods čia štai netinka. Jis

"Reikia teisingumo ir laisvės, o tada taika ateis savaime", pareiškė prof. K. Pakštas, kalbėdamas birželio 19 d. "Freedom House", minint birželio judasias dienas. Nuotrauka A. Mazelio

reiškia tik tai, kad kalbama apie bolševiką, o ne kurią kitą karo strategiją. Bet ji gali būti ir nebolševikinė, kaip pavyzdžiui, durklas. Ar svarbu, kas ji rankoje turi? Svarbiau, kad gerai durty.

Konjevas ir sako, kad reikia priešą badyti greitais ir staigiais pasiveržimais — tokiais "kyliais". Judėjimas esąs pats svarbiausias dalykas: pasiveržti, duoti priešui kaip kują per galvą ir, jei reikia, vėl pasitraukti. Bet reikia nuolat stumsti, kol priešas pakriks ir galima bus jį lengvai nuvalyti nuo viso ploto. Taigi, reikia judėjimo ir ugnies! Ne reikia tiktai sustingti ir apskusti vienoje vietoje. Priešas iš tokios vietos gali padaryti košę. Jis neturi rasti krūvos. Galima staiga pradingti ir vėl pasirodyti. Ar taip nebuvo Korejoje? Vadinasi, ne vienas Ivanas Konjevas tokios taktikos meisteris.

Kur Konjevas durty?

Cia jau spėjimas. Žinome tik tiek, kad žmogūdydys neduria į ranką ar koją, o taiko į tarpmentę, galvą ar krūtinę. Iš raudonosios armijos telkimo punktų, kiek jie suostyti, viena kyla rusai vartų iš Berlyno apylinkių į Olandiją, antrą iš Čekijos per Bavariją į Prancūziją ir trečią iš Vengrijos (Štabas yra Lillafured apylinkėje) per Kroatiją į Italiją. Pasakui visi tie kyliai dar sakotųsi,

G. L. Merta — naujai paskirtas Indijos ambasadorius JAV.

UŽMIRŠTAS KAIMAS

M. Y. BEN - GAVRIEL

Palestinoje, kaip žinome, žydai yra atkūrę savo valstybę. Kai kam, rasi, atrodo keista, kaip jie patys ten gali tvarkytis. Tegu tai paaiškina pats jų rašytojas, gyvenęs Palestinoje.

Istoriją apie užmirštą kaimą esu girdėjęs pasakojant daugelyje vietų ir labai įvairiai. Paskutinį kartą man ją papasakojo vienas iš dviejų jaunuolių, kuriuos sutikau Arabų dykumoje. Jis turėjo su savim ne tik ginklus, bet ir įvairiausius instrumentus, kurie rodė, kad jie čia buvo atvykę tyrinėti dyknės prie Raudonųjų marių, arba tiksliau tarant, — sudarė kartografinę ekspediciją. Vienas iš jų man krito į akį, žinoma, ne dėlto, jog turėjo plaukus, kaip spygliuotų virvų užtvarą, kurį laužėsi jam pro galvos skrepį, arba kad jis buvo prie diržo prisisegęs dailų "shibiry", tokį beduinišką durklą, bet kad jo pailgas rudas veidas

su randu dešiniajame skruoste buvo man pažįstamas. Aš prisiminiau, kaip jį būsiu matęs ne kur kitur, kaip Jeruzalėje, anoms dienomis, kada gynėme tą miestą. Mes tada buvome jį praminę Dani haddarban, tai reikė eškėtyną, kuris priminė jo spygliuotus plaukus.

Kai tą vakarą susitikome prie Wadighadyan ir prie ugnies susėdome vienas prieš kitą, — tokiomis progomis Arabijoje yra įprasta pasakotis praeities istorijas, — kalba vėl užsimezgė apie tą užmirštą kaimą. Pradėjusi šneką Dani sulaukė nekantrių rankos mostu paprašė, kad jis dar vieną kartą ir paskutinį pats papasakos tą praeitą, istoriją, kuri gulį jam ant sąžinės. Jam esą piktas, kad jis vis apipinama nesąmonėmis.

"Atsitiko tai tuo metu", pradėjo jis grauždamas iškeptą gazelės kulšį, "buvo tai tuo metu, kai anglai traukėsi, o mes tu-

rėjom dar slapta veikti. Aš, tada technikos studentas, Hagana štabo buvau priskirtas prie slaptos spaustuvės žemėlapiams ruošti. Vieną naktį mes keturiose sėdėjome kambaryje ant Karmelio kalno ir braižėme, neturėdami tam jokio nurodymo, nes paskutinės dienos besikaudami buvome kaip šunės pailę, nors dar mielai būtime eję į miestą, kur buvo daromi dideli pasiruošimai. Kai aš braižiau generallinio štabo žemėlapi, 24 lapą, ant jo nukrito mano sumuštinis su uogiene. Aš jį buvau pasiėmęs nakčiai, o jis savo saldžiąja puse nukrito ant lo, dar nerasaui gerai nenuidžiūvus. Braižyti iš naujo neturėjau jokio noro, tad atsargiai nušluosčiau uogienę ir pataisiau nutrintus kalnus, perėjimus, daubas ir kaimus. Kadangi buvau negyvas išvargęs, tai ne nepastebėjau, jog vienas nuplautas punktas liko neatstatytas: jis turėjo rodyti arabų kaimą Negebo trylaidžių pakraštyje, atokiau nuo kelio ir užsislėpusį už kalnų grandinės. Savaimė aišku, kad aš to kaimo neatžymėjau žemėlapyje, ir nuo čia prasidėjo visa istorija.

Kai po dviejų mėnesių pradėjome ofensyvą prieš egiptiečius, norėdami užimti Negebo trylaidžių, aš jau buvau adjuktas, pagalbininkas Uzieli, kurį jį turėtumėte pažinti. Tai tas pats karininkas Uzi, kuris šuniui įkando į nugarą, kai tas puolė jį kasti. Mums buvo skirtas uždavinys iš vieno užfrontinės kaimo, kurį gyventojai buvo apleidę, pristatyti frontui vandenį. Mūsų buvo iš viso dešimtys vyrų, visi sužeisti, tikėjosi tuo darbu už fronto linijų savo žaizdas užlopyti. Darbas, netiko mūsų pomėgiui, nes visi norėjome grįžti prie savo dalinių.

Vieną rytą j mūsų būstinę įėjo sargybinis ir pranešė, kad lauke lūkuriauja arabai, atėję iš netolimo kaimo. Jie sakėsi norį pasiduoti su visu kaimu. Uzi pasiūlė jį mane, paskui perversė akimis įėjusį sargybinių ir subliovė: "Pasiųskite juos po velniui! Kas gi mes esame: kovos dalinys ar utėlinis vandens komanda? Aš nepriimu jokios kapituliacijos. Suprantu? Pagaliau visoj apylinkėj nėra to kaimo, kurio mūsų daliniai nebūtų užėmę. Tai gali būti paprasti prigalvotai."

"Palauk, Uzi", įsiterpiau aš, "reikėtų j tuos ateivius bent pasižiūrėti."

"Aš nenoriu matyti jokių žmonių. Mano pareiga yra tvarkyti vandenį, o ne žmones", riktėlio jis iš visos gerkles, pašoko ir išlėkė iš kambario.

Aš nepasiruošęs atvesti du arabus, nes jį mūsų kambarį daugiau žmonių nebūtų galėję tilpti. Kitas aš mačiau per langą: jų buvo apie 20. Jie susėdė ant žemės traiskė svogūnus su duona.

"Mes norime kapituluoti", pareiškė tie du atvestieji.

"Iš kokio jūs esate kaimo ir kur jis yra?", pasiteiravau, patiesdamas ant stalo žemėlapi.

"Bir el-ummah", pasakė vienas iš jų ir mostelėjo ranka į vakarus, kur už lango kyšojo kalno skiauterė. "Mūsų kaimas yra anapus kalnų."

Aš pasižiūrėjau į žemėlapi, dar kartą jį gerai peržvelgiau, bet ten nebuvo nurodyta jokio kaimo, nei šlapus nei anapus kalnų, bent nebuvo tuo vardu, kaip jie jį vadino. Tada aš peržiūrėjau sąrašą. Nič nieko. Jame nebuvo jokio Bir el-ummah. "Tu meluoji, sušutęs ožiatėvi", atrėžiau aš vyresniajam, tokiu stipriam barzdytai su giliai įrežtu veidu randu. "Tokio kaimo visai nėra."

Vyras tas išlėkė rankas viršum galvos. "B'hiyyath — Allah", prisiekinėjo jis, "gyvojo

Dievo vardu sakau, kad anapus kalno yra didelis kaimas ir jis nenori karo."

Aš žinojau, kad niekas iš mūsų anapus to kalno nėra dar buvęs: egiptiečiai ten nesivaidė ir žemėlapiui nerodė jokios gyvenamosios vietos. Bet — ką aš galiiu jums pasakyti — mes dėl to kaimo kiverčijomės ko-kią valandą laiko. Arabai nenorėjo nusileisti, o aš nepasitaviau, gindamas žemėlapi, kurį pats braižiau. Pagaliau pro langą įkišo galvą Uzi. Jis pasižiūrėjo į arabus, perėjo akimis per mane ir žemėlapi, pasakui sukiokė: "Jei tu jį tuoju nepravyai, tu suvedžiojotų, aš sausu."

Jis tai pasakė hebraiškai, bet abu arabų pasjuntiniu gerai suprato, kas jų laukia, ir jiedu žaibiškai išsinešino.

"Žmonės, kurių nėra generallinio štabo žemėlapiuose, negizistuoja", pabrėžė Uzi, piktas ir užsispyręs, kaip Huetato asilas. Vis dėlto, kaip vėliau pastebėjau, jis nebuvo visai rakum, nes dažnai priedavo prie žemėlapi ir baidydavo jį akimis su rūgščia veido išraiška.

"Mes turime tai išsiaiškinti", priminiau jam kartą, "nes gali mus kiekvieną akimirka užpul-iti ir sumalti, jei yra toks už-

mirtas pašonėje kaimas..."

"Vėlniai tave griebtų", suriko jis man siusdamas, "pašonėje jokio kaimo nėra ir negali būti."

Po dviejų dienų susilaukėme svečių. Vienas šunų dalinys atvyko iš fronto pasilėsti. Tai buvo kokie keturi ar penki vaikėzai su visa gausia šunų. Ne-reikia ir aiškinti, kad mūsų kaimo ramybės buvo baigta. Po pirmųjų pietų, kurių metu tie vyrukai kėlė didesnę triukšmą, negu jų šunys, užsigėdė jie eiti į kalnus ir sumedžioti porą gazelių; jiems ir jų šunims įgrįsė iki gyvo kaulo misti vien konservų mėsą.

Uzi, negalėdamas pakęsti nei gausios šunų nei jų vadovų, mieliai leido jiems vykti, kur jie nori, ir būti, kiek tik tai patinka. Prieš išvykdamas, vienas iš tų vaikigalių pastebėjo, jog jis yra girdėjęs, kad anapus kalno esąs didelis kaimas: Bir el-ummah vadinasi, jei medžioklė bus nesėkminga, tai ten galima bus nusipirkti kokią porą avių. Ta pastaba dūrė Uziui kaip kokia yla. Pasiepdamas tą šūbernį, jis pradėjo šaukti šaukti, kad toks kaimas tikrai esąs, bet ant mė-nulio, anapus jo kalnų.

(Bus daugiau)

Dainų šventės jungtinis choras. Scenoje kalba Elizabeth kleb. kun. J. Simonaitis. Apačioje muz. J. Zilevičius diriguoja jungtiniam chorui.

UŽTRAUKSIM NAUJĄ GIESMĘ!

14 CHORŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Sekmadienį, birželio 22 d. Klasišaus parke, Maspeth, N. Y., New Yorko ir New Jersey Vargonininkų Sąjungos skyrius surengė didelę ir įspūdingą dainų šventę. Galinga daina skambėjo visus pagaudama, nesdama iš pilkos kasdienybės į didžiulius mūsų dainų šventes, kur dalyvavo keli tūkstančiai chorisčių ir kelios dešimtys tūkstančių klausytojų. Šiuo kartu dalyvavo 14 chorų. Publikos buvo neperdaug, tačiau šventės pasisekimas ir bendras įspūdis buvo daug geresnis, negu tikėtasi.

Šventės organizacinio komiteto pirm. buvo Maspetho liet. parapijos vargonininkas A.

Visminas. Atsimenant, kad chorai yra plačiai išlaikyti, galima suprasti, kiek buvo daug darbo, kol visus choros sutelkė šventei. A. Visminas ir pradėjo dainų šventę trumpu žodeliu, pakviesdamas programai vesti muziką **Algirdą Kačanauską** ir šventę atidaryti šios parapijos kleboną prel. J. **Balkūną**.

Prel. J. Balkūnas gražioje savo kalboje apžvelgė lietuviškas dainų šventės tradicijas. Jis prisiminė, kad pirmoji dainų šventė buvo suorganizuota Kaune 1924 m. VIII. 23., kurioje dalyvavo 80 chorų su 3.000 dainininkų, klausėsi 50.000 žmonių. II d. šventė įvyko 1928 m. VII. 1. ir 2 d., dalyvavo 170 chorų su 6.000 dainininkų; klausėsi 100.000 minia. III-ji d. šventė įvyko Vytauto D. Mėtais — 1930. VI. 20 d. Joje

dalyvavo tiek pat chorų kaip ir II d. šventėje.

Be to, prel. J. Balkūnas išskėlė dainos didelę reikšmę, kaip ji skaidrina visą nuotaiką ir ugdo patriotinę dvasią. Prel. J. Balkūnas kvietė ir toliau puoselėti dainas ir rengti dar didesnes dainų šventes.

Dainų šventę pradėjo New Jersey apskritys chorai, diriguojami muziko **J. Zilevičiaus**. Padainavo šias dainas: dvi J. Gruodžio: Žaliojo girelė ir Siltas gražus rudenėlis; J. Zilevičiaus — Laisvės daina, Brooklyn ir Long Island chorai, diriguojami **P. Dulkės**, padainavo: J. Naujalis — Jaunimo giesmė. A. Pocius — Piauti linksma, J. Zilevičiaus — Anoj pusėj ežero. Bendras vyrų choras, diriguojamas **Al. Kačanausko**, padainavo: St. Graufnio — Jau pravertęs dvaro sto-

nios. B. Jonušo — Ginti tėvynės mes josiame, E. Gailevičiaus — Ramovėnų maršas.

Tada į sceną susirinko visi 14 chorų. Prei jų bendras dainas klebonas **J. Simonaitis** trumpam savo žodyje prisiminė visus tuos, kurie prisidėjo prie šios dainų šventės. Ypač jis išskėlė muziką J. Zilevičiaus nuopelnus, nes jis buvo vienas pirmųjų mūsų pirmosios dainos organizatorių. Jo rūpesčiu ir Amerikoje buvo surengtos dainų šventės. Paskui kun. J. Simonaitis atkalbėjo įspūdingą invokaciją, prisimindamas pavergtą Lietuvą ir kenčiančius mūsų brolius.

Jungtinis choras, diriguojamas **J. Zilevičiaus**, padainavo: C. Sasnausko — Apsaugok Auksčiausias, J. Strolis — Valiok, dalgeli, J. Neimonto — Pasisėjau žalią rūtą, St. Šimkaus — Lietuviai esame mes giesmę. Dainų šventė baigta Amerikos ir Lietuvos himnais. Dirigavo **A. Visminas**.

Nors chorams kai kur trūko susidainavimo, (buvo padaryta tik viena bendra repeticija), tačiau dainos praskambėjo gražiai ir įspūdingai, ypač tos, kurios paremtos dinamika ir balso stiprumu. Sunkiau chorui išsėsi susidoro ti su švelniom, lyrinėm vietom, kai tuo tarpu galingas fortissimo skambėjo sodriai.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Pasikeitė kunigai

Kun. Edvardas Sargus, buvęs šv. Alfonso parapijoje, iškeltas į šv. Mato parapiją, kuri yra Baltimorės žiemryčiuose. Visi parapijiečiai kun. E. Sargu prisimena, kaip labai malonų ir taktišką žmogų bei kunigą. Visi jam linki geriausio pasisekimo naujojo parapijoje.

Į šv. Alfonso parapiją pasikirtas kun. Antanas Antoševskis. Jis yra saviškis, nes šv. Alfonso parapijiečiai, senas Baltimoretis. Savo laiku net mokėsi šv. Alfonso parapijinėje mokykloje. Buvo įšventintas į kunigus tik šimtmetį birželio 8 d. šv. Alfonso bažnyčioje laikė primicijas. Šia proga kun. A. Antoševskis yra sveikinas ir linkimas jam sėkmingo pastoracijos darbo.

Stovyklauja

Nuo pereinio sekmadienio

Būtų buvę gerai, kad šventės rengėjai būtų atkreipę dėmesį į choristų drabužius. Reikėjo surasti kokį nors būdą, kad visi būtų bent kiek vienodžiau apsirengę. Dabar buvo per daug spalvinga minia.

Šventėje dalyvavo šie chorai: Apreiškimo parapijos, N. Y., V. J. Atsimainymo parapijos Maspeth, N. Y., Dievo Motinos Šopulingos parapijos, Ke- arny, N. J., Angelų Karalienės parapijos, N. Y., Sv. Kazimiero parapijos, Paterson, N. J., Sv. Mykolo par., Bayonne, N. J., Opetės choras Brooklyn, N. Y., Sv. Petro ir Pėvilo par. Elizabeth, N. J., "Rūtos" radijo choras, Newark, N. J., sv. Trejybės parap. Newark, N. J., Tremtinų choras Linden, Great Neck, N. Y., Tremtinų choras Linden, N. J., Aušros Vartų parapijos vyrų grupė, New York, sv. Jurgio parap. Brooklyn, N. Y.

Jų tarpe matėsi ir vyresnio amžiaus žmonių ir jaunų studentų, senųjų lietuvių ir naujų ateivių. Visi jie dainos entuzistai, ta pati dainos melė apjungė juos ir šiai dainų šventei. Ir reikia linkėti, kad ši dainų šventės tradicija nebūtų užmiršta. Reikia įtraukti kuo daugiau chorų, kuo daugiau žmonių, ypač jaunimo, kad vėl visus gaivintų lietuviška daina.

A. D.

prasidėjo jaunimui stovyklos. Grupė vietos jaunųjų, berniukų ir mergaičių išvyko į Ateitininkų surengtą stovyklą prie Pittsburgho, o kita grupė, kiek jaunesnio amžiaus, į skautų stovyklą Baltimorės apylinkėse, p. Matulaukų vasarvietėje. Gaila tik, kad atvėso oras ir lyja. Stovyklautojai gali netekti tu malonumų, kurių tikėjosi išvykdam.

Mirė

Magdalena Vaitekūnienė, 77 m. amžiaus. Sirgo tik apie 2 mėn. Mirė birželio 18 d. Palaidota birželio 23 d. Holy Redeemer kapinėse š. šv. Alfonso bažnyčioje. A. A. Magdalena Vaitekūnienė į kapus palydėjo didelis būrys giminių ir artimųjų. Jos likusiam sūnui, Antanui Vaitekūnui, Baltimorės miesto policijos seržantui, šia proga reikiama užuojauta.

KAS KĄ SAKĖ

Amžinas kerštas

Kolchozų instruktorius labai nustebo radęs Tambove oži, pramintą Trockiu. "O jūs kalės vaikai", keikėsi instruktorius Titinas, "ar nežinote, kad tas pasmirdęs barzdyla yra liaudies priešas, seniai jau pasmerkta ir nudėta. Kaip jo vardu galite stalininį ožį vadinti?" Cia instruktorius pamatė, kad tam nabagai ožiui dar buvo ir pusė barzdos nupešta. "Matai, drauge," paaiškino viena kolchozo spartuolė, "mes jam kasdien pešame iš barzdos po vieną plauką, kad prisimintume kas daroma liaudies priešui. Kitaip užmirštume, kas Trockis buvo."

Ordinas už nuopelnus

Krasnogrado sluvyklos artelė draugui Artimėjui Pipiškinui išrašė atsižymėjimo lapą ir prisegė kampuoat raudoną žvaigždę "už nuopelnus socialistinei tėvynei." Jis per trejus metus pristatė artei krūvą dėvėtų rūbų. Visi jie buvo nuimti nuo lavonų.

Nežino, kaip elgtis

Gražutė rėkė, spardėsi ir neklusni buvo. Mama ją nuvarė gulti. Apsiraminti ji atsiklauptė ir taip meldėsi, kai mama išėjo: "Dievuli, laimink mamytę ir tėvelį, tik neduok jiems daugiau vaikų. Jie nežino kaip elgtis ir su manim viena."

Vienas be kito negali būti

— Mylimas Petreli, aš mirsiu iš baimės, jei tu anksčiau vakare nepareisi.

— Mylimoji Onutė, aš tikrai pareisiu, kai tik pradėsi mirti.

Škotas eina į kiną

Škotas kartą su mergina nuėjo į kiną. Laukiamajame nusipirkė šokolado ir žiūrė filmo. Visą laiką jis lukštena popierius ir čulpija šokoladą. Mergina laukia, kada jis pavaišins. Galų gale neapsikentus ir klatisia:

— Ar gardus šokoladas?

— Net labai! Galėtote ir jūs nusipirkti!

TOWN LINE CLUB, INC.

CHET NORMAN

"Jūsų šeimininkas"

MILLBURY CITY LINE, MASS.

ERNIE DERALEAU, INC.

Aukščiausios rūšies mėsa žemiausiomis kainomis

Didmenų ir detalinis PARDAVIMAS

221 SUMMER STREET WORCESTER, MASS.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

Švietimas žemaitiuose

Bolševikai giriasi, kad mokslas Sov. Sąjungoje yra visiems prieinamas. Tačiau prie jų tvarkos pasidaro kitaip. Į aukštąsias mokyklas patenka tik partiečių ir karininkų vaikai, nes reikia mokėti už mokslą nemažą sumą, kurios, žinoma, neįgali nei kolchozo nei miesto darbininkai.

Negeriau yra ir su pradiniu švietimu. Mokyklose įsigalėjusi netvarka. Net patys bolševikai pripažįsta, kad "vis dėl to ištiesioje eilėje rajonų privalomas liaudies švietimas dar nėra šimtu procentų užtikrintas. Skuodo rajone žymi dalis mokinių nėra įtraukta net į sąrašus. Mažeikių rajone į mokinių sąrašus nebuvo įtraukta apie 300 vaikų. Kitur nėra mokinių bylų, trūksta dokumentų apie mokinių atvykimą ir išvykimą.

Sovietų spauda apie Ameriką

Kaip Lietuvoje darbo žmonių turi įsivaizduoti "fašistus ir imperialistus", vaizdžiai parodo kad ir žiugždos samprotavimai, visur turimi viešai kartoti: "Šiuo metu JAV-se priskaitoma iki 25 mil. bedarbių ir dirbančių tik 1, 2 ar 3 d. per savaitę. Tokiomis sąlygomis daugiau kaip 80% JAV gyventojų priversti gyventi pusbadžiu..." Ką pasakys amerikiečiai, pasikaitę tokią apie juos skleidžiamą "tiesą"...

Kaip vyksta propaganda prieš Ameriką?

Lietuvoje Amerika dergiam pačių amerikiečių "lūpomis". Lietuviškai išleista "Amerikos pažangių rašytojų pasakojimai apie vergišką darbininkų padėtį JAV-se." Šių pasakojimų rinkinys turi tikslą pavaizduoti "tenykstę vergišką darbininkų padėtį." Į rinkinį įtraukta A.

Malco "Žmogus ant kelio", D. Lelaj "Pragare" ir ištraukos iš komunistų rašytojo G. Fasto naujojo romano "Klarcton" ir kiti.

Nepakankamai mokosi komunizmo

Bolševikai nusiskundžia, "kad istisa komjaunimo ratelių eilė nepakankamai gerai mokosi komunistinių doktrinų. Mokslas nėra suderintas su dabartimi..." t. y. — per mažą garbinamas Stalinas ir keikiami amerikiečiai. Gi "aukštas jaunimo auklėjimo lygmuo" bus pasiektas tada, kai ir jaunieji sugebės taip niekinti Vakarus, kaip juos niekina Višinskis ir kiti.

Kur iškirsta daugiausia miško?

Pagal pranešimus, kur geriausiai išpldomas miško kirtimo planas, aiškėja, kad bolševikai daugiausia miško sunaikino Biržų, Jurbarko, Šiaulių, Panevėžio rajonuose.

Lietuvių muzikos istorija

Paskelbta, jog baigta lietuvių muzikos istorijos apžvalga, kuri apima ją nuo 1860 iki 1917 m. ir lietuvių liaudies dainas. Jas paruošė konservatorijos direktoriai. Ruošiami taip pat bolševikinė liet. muzikos istorijos chrestomatija. Konservatorijos lektorai gavo ruošti lietuvių kompozitorių monografijas: Nabazas — "Stalino premijos laureatų" Tallat-Kelpšos ir Gruodžio; K. Kaveckas — Šimkaus monografiją, o konservatorijos direktorius J. Karnavičius — savo tėvo monografiją.

Reikalingas butas

2 ar 3 kambarių ir virtuvės suaugusiems.

Pasiūlyti prašome "Darbininko" administracijoje. Tel. GL. 5-7068.

MALDOS UŽ LIETUVOS KANKINIUS

BOSTON, MASS.

Birželio 14 d. čia buvo surengtos pamaldos už Lietuvos kankinius, kurie yra žuvę nuo komunistų rankų.

Ispanija, kaip žinoma, komunizmo teroro metu nustojo apie vieno milijono savo geriausių sūnų ir dukrų. Sažaloti ir išniekinti kūnai buvo surankioti ir palaidoti Tautos Kapinėse. Tie kapai tapo tautos šventykla, į kurią maldininkų būriai keliauja melstis. Kai kuriems atsižymėjusiems didvyriams užvestos beatifikacijos ir kanonizacijos bylos Romoje. Ispanų tauta tai gali daryti nes savo šalį išvadavo nuo komunizmo.

Jeigu lietuviai turėtų savo žemę laisvą, be abejo, taip pat darytų. Kol to nėra, gerai darome, kad už juos meldžiamės. Tie kankiniai žuvo dėl visos tautos, todėl tauta turi pareigą juos prisiminti.

So. Bostono šv. Petro lietuvių par. klebonas kun. P. Virmauskis gerai padarė, kad surengė pamaldas už tuos Lietuvos kankinius. Birželio 14 d. buvo atgiedotos ekzekvijos ir

atlaikytos šv. mišios. Birželio 15 d. buvo atgiedota suma irgi už kenčiančią Lietuvą. Sumą atlaikė ir pamokslą pasakė J. Vecekus S. J.

Birželio 14 d. vakare buvo susirinkimas bažnyčios salėje. Žmonių buvo daug susirinkę. Kalbėjo prof. Ignas Končius, kuris yra buvęs komunistų kalėjime, buvo nuteistas sušaudyti ir varomas į mirtį. Jo buvusiems studentams buvo malonu klausytis to švelnaus ir kilnaus žmogaus. Po to kalbėjo prof. K. Pakštas. Pradėjo paskaitą cituodamas Stalino žodžius: "Vienas lavonas — tai tragedija, o milijonas lavonų — tai statistika." Vadinasi kada žmonės ima kalbėti apie šimtus tūkstančių ar milijonus nukankintų nužudytų, pavergtų ir ištremtų, nu-

stoja nuovokos, kas slepiasi po visa ta tautos nelaimė, po masine mirtimi paskirų asmenų, kurie norėjo išlaikyti savo individualybę, savo pasaulėžiūrą, o savo jėgas ir gabumus paskirti tautai ir žmonijai tokiu būdu, kokį jiems diktavo jų protas ir sąžinė, o ne Stalinas. Pabaigoje prof. K. Pakštas priejo prie jam brangios minties — Europos federacijos, nes tik tokiu būdu tautos galės atsispirti komunistų vergovei. Jis ragino lietuvius laikytis vienybės ir nesisiskaldyti į smulkias partijas. Idomios buvo tos profesoriaus mintys, kur jis Stalina gretino su Čingiskanu, o komunizmą su islamu. Savo laiku Mahometas žmonijai siūlė rinkti kardą (t. y. mirtį) ar koraną. Dabar siūlomas kardas ar kolchozas. J. V.

Naujas lietuviškas židinyš

SEATTLE, WASH.

Birželio 14 d. šv. Petro bažnyčioje žiedus iškilmingai sukeitė Juozas Jasulevičius ir Bronė Markauskaitė. Šv. Mišias atlaikė ir jungtinių apeigas atliko specialiai iš Portlando šiam tikslui atvykęs kan. P. Aleksa. Jis pasakė taip pat retoms iškilėms pritaikytą nuosirdų lietuvišką žodį. Abu jaunieji šv. mišių metu priėmė šv. Komuniją.

Į apeigas susirinko gaustas Seattle gyvenančių lietuvių būrys. Visi gėrėjos pirmą kartą čia matytomis lietuviškomis bažnytinėmis sutuoktuvų iškilėmis. Po apeigų Petrės Carapauskienės namuose įvyko jautus jungtinių pobūvis. Jaunųjų prieteliai juos gražiai parėmė ir gausiai apdovanojo naujojo gyvenimo pradžia.

Jaunieji atvykę yra iš tremties. Jaunasis atvyko prieš tre-

jus metus, o jaunoji vos prieš penkis mėnesius. Juodu gražiai nusistatę religinių ir tautinių atžvilgiu. Daug gražių, laimingų ir saulėtų dienų linki mylimiems naujakuriams lietuviškoji Seattle kolonija.

Lietuviškoji Enciklopedija atgaivinama Amerikoje. Ji būtų mūsų tremtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta Tėvynei dovana mums dvigubai naudinga: ir Tėvynės parkeliamas ir emigracijoje tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — atstovai visose lietuviškose kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų kreiptis tuojau į **Juozą Kapocių**, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N. Y.

Tėvai Pranciškoniai

Prie savo vienuolyno Kennebunk Port, Maine.

NUO LIEPOS 1 D. IKI RUGPIČIO 5 D. atidaro

BERNIUKŲ STOVYKLĄ

Vieta graži — prie pat Atlanto vandenyno; geras maistas, gražus lietuviškas auklėjimas. Norintieji galės pasilikti iki rugpičio 10 d. iškilnių, vadinamų "Lietuvių Diena."

Is New Yorko ir apylinkių berniukai bus nuvežti automobiliais, sustarus is anksto su Kennebunk Port vienuolyno viršininku.

SAVATINIS MOKESTIS — \$20.00

Visais stovyklavimo reikalais kreipkitės:

REV. SUPERIOR Franciscan Monastery — Kennebunk Port, Maine

Lundquist Tool & Mfg. Co., Inc.

METALINIAI STAMPAI

Darbas pagal susitarimą

57 Jackson Street

Worcester, Mass.

CHARLES CHEVROLET

Naujausia Chevrolet aptarnavimo stotis Worcesterly

Automobiliai-sunkvežimiai, karoserija, įvairios dalys ir priedai

255 PARK AVENUE

WORCESTER, MASS.

Tel. 7-4571

GOULD'S GARAGE

PILNAS

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

549 Park Avenue

Worcester, Mass.

Tel. 3-4990

MAIRONIS

VARPAI

Skamba ir žvanga, gaudžia varpai,
Lūdnu ir skaudu skleidami gaudą:
Vėl paviliojo auką kapai!
Diena į dieną tiek jų atranda!...

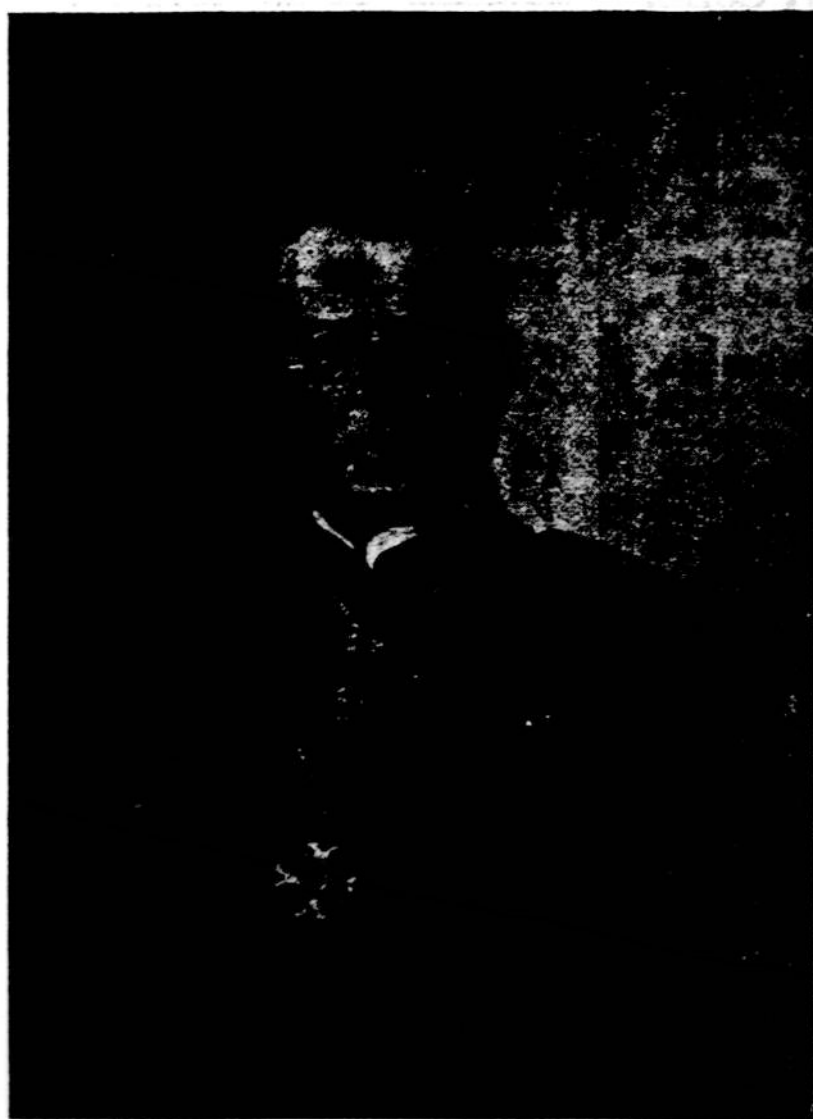
Kiek tai mūso taisiais keliais
Žemės troškinams vos tik užgimę,
Su idealais, su sopuliais,
Amžinu miegu karste nurimę!...

Kur jie šiandien? Kur ta minia?
Tie milijonai, amžiais išmirę?
Ar atsikvėpę vėl krūtine,
Kelsis kūnais kaulai subirę?

Skamba ir žvanga, gaudžia varpai,
Skaudu ir lūdnu skleidami gaudą:
Vėl paviliojo auką kapai!
Diena į dieną tiek jų atranda!

Irgi ant mano kapo duobės,
Gal neužlgo, gal netikėtai
Requiem lūdnu varpas kalbes,
Sergėt paliepes nakčiai žvaigždėtai.

Skamba ir žvanga, gaudžia varpai,
Lūdnu ir skaudu skleidami gaudą:
Vėl paviliojo žmogų kapai!...
Diena į dieną tiek jų atranda!

Maironis — Seminarijos rektorius

MAIRONIS

NUOLAT VERKSLENANTIEMS
POLITIKAMS

Tuščiu skundu, įgrisusių dejonų
Gana! Per daug, nenuoramos rėksniai!
Gana verkšlent jums, milžinai svajonių,
Išleptinti ir sotūs tinginiai!

Ne jums jaunos tėvynės saulė teka:
Pro akinius joj viskas jums juodai!
Ne meilė jums į rusiją širdį šneka,
Tiktai garbės užgaus apmaudai.

Jums viskas griūt, subirti viskas žada:
Jau parausti net patys pamatai!...
Belioka jūsų mylista, kaip vadą,
Pagalbon melst: išgelbėk tu tiktai!

Juk buvo laikas, kad prie kito vairo
Stovėjote, išminčiai! Kuo tada
Nustebinot? Ne veltui nesidairo
Jūs dabar su ilgesiu tauta.

Dabar šalis, nuo jūsų nusikreipus,
Beina savo išminties keliu,
O jūsų priešių užkampiais bešaispos,
Kad tapote verkšlentų gailu.

Ne kritiku, kur šmeižia, viską peikia,
Ne pranašų bedugnės ateities, —
Mums reikia ty, kur susikaupę veikia!
Daugiau darbų! Daugiau jaunos vilties!

KAIP MAN GAILA TO BALTO SENELIO

20 metų (1932. VI. 28.—1952. VI. 28) nuo Maironio mirties

PAULIUS JURKUS

— * —

aguojas, užgriebęs platumas ir
audringus genijus.

Iš savo laiko idėjų jis ėjo prie
gamtos ir ją rodė su didele
meile, joje taip pat rasdama
tą pačią tėvynę, kurią jis buvo
matęs pračytyje. Jis mato Vil-
nių, Trakus, džiugias Duby-
sos pakrantėmis, Šešupe, Mini-
ją, jūra. Ir svetimoje žemėje,
piedamas svetimas gražybės,
jis ilgisi tų žiedais papuostų
palangų, ilgis savosios žemės,
kuri nuveda poetą iki amžiny-
bės pergyvenimo. Jam ir vasar-
os naktys ir Grigo ratai apvir-
tę, ant kalno snaudžia pušynai
virsta amžinybės atosvaista.

Pro laiko šūkius, pro gaiva-
lingą ryšį su gimtąja žeme ma-
tyti gyva poeto siela, jo tyras
jausmas. Jis liūsta kaip žmo-
gus, kuris neranda paguodos,
žmogiškos užuovėjos. Tačiau
jis niekada nenukrypsta į pesi-
mizmą, nes jis kovos vyras,
kovos iki galo. Kovoje stipry-
bės, skausme paguodos ieško
Dievui, ir jo peregyventa mal-
da virsta gražiausia giesme,
kuri vėl ėjo į žmones, keldama
juos anksčiau prie amžinybės i-
dealų. Marija, Marija, arba
Kad širdį tau skausmas ir šian-
dien tebeskamba, virutosis lyg
mūsų bažnytiniais himnais.

Ir prieš Maironį buvo poetas,
kuris taip pat siejojo savo
tautos likimu, dainavo tuos pa-
čius idealus, bet juos nustelbė
Maironis, nes jo kanklės dar-
niau ir naujai skambėjo. Mai-
ronis pimas atnaujino mūsų
poetiją, šurdo smabų žodį ir
jį ilėjo į dar iki tol nenaudota
formą. Tuomet dar neitobulin-

tai lietuvių kalbai jis suteikė
naują žavesį ir padėjo pagrindus
tolimesnei mūsų poezijos
plėtočiai.

Pasidarė jis populiarius ne
tik dėl savo keliamų idėjų,
skambaus žodžio, bet ir papras-
tos, vaizdžios išraiškos. Jis
brendo ir reikšėsi kovos lai-
kuose, todėl Maironis ne filoso-
favo, nežaidė grynais vaizdais,
bet liejosi begaliniu jausmu,
kuris buvo visiems suprantamas
ir priimtinas.

Pirmiausia savo dainas jis
skyrė jaunimui. Šis jį geriau-
siai suprato, iš lūpų į lūpas kar-
tojo jo eiles, dainavo. Kai Nau-
alis parašė muziką "Jaunimo
giesmės", ji virto jaunystės
himnu, kaip audra veržėsi per
kraštą, keldama visus prie
darbo. Ir mūsų pirmieji sava-
noriai dainavo jo dainas ir jau-
tė, kaip kažkas degina krūtį-
nę.

Vėliau, N. Lietuvos metu,
kai naujieji poetai nusigrėžė
nuo Maironio, jis pasiliko jau-
niųjų tarpe. Mokyklinis jauni-
mas per jo eiles pirmiausia pa-
žino savo krašto grožį, išmoko
mylėti Lietuvą. Jis buvo pir-
masis laiptas visai mūsų nau-
jai poetijai. Per jį jaunoji kar-
ta atėjo iki mūsų naujųjų poe-
tų ir taip pat juos pamilo.

Kai tautą suspaudė nelai-
mės, jis vėl atėjo į mūsų tarpą.
Maironio kultas išpopuliarėjo
ekupacijos metais, ir nūdien
jis vėl gyvas. Jo aureolė švie-
čia dar skaisčia, dar labiau
matome šio tautos dainiaus di-
dybę, nes ir dabar kaip kovos
vyras jis šviečia į mūsų kovos
kelį, ir jo žodis tebeskamba
visa savo galia!

Maironis senatvėje

MAIRONIO GYVENIMO
SVARBIAUSIOS DATOS

1862 m. spalio 21 d. gimė
Pasandravio dvare, Betyga-
los parapijoje, Raseinių ap-
skrityje.

1883 m. baigė Kauno gim-
naziją ir įstojo į Kievo uni-
versitetą filologijos studijuoti.

1884 m. įstojo į Kauno ku-
nigų seminariją.

1885 m. "Aušroje" atspau-
dino pirmą eilėraštį "Miš-
kas ir lietuvis", pasirašyda-
mas Zvalonio slapyvardžiu.

1891 m. "Apžvalgos" 5 nr.
pirmą kartą panaudoja Mai-
ronio slapyvardį.

1892 m. paskiriamas Kau-
no seminarijos profesorium.

1894 m. išvyksta profes-
rianti į Petrapilio Dvasinę
Akademiją.

1897 m. keliauja po Eu-
ropą.

1909 m. paskiriamas Kau-
no kunigų seminarijos rek-
torium ir šiose pareigose iš-
buvo iki savo mirties.

1932 m. birželio 28 d. mi-
rė Kaune, palaidotas prie
Bazilikos atskiroje kriptoje
iš pietų pusės.

MOKSLO IR TECHNIKOS NAUJIENOS

Nauja ekspedicija į Ararato
kalną

Prieš porą metų amerikiečiai
buvo surengę ekspediciją į A-
rarato kalną, kuris stūkso tri-
jų valstybių pasienyje: Tur-
kijos, Persijos, Sovietų Sąjun-
gos ir priklauso Turkijai. Eks-
pedicija norėjo surasti Nojaus
arkos likučius. Sovietai pakėlė
nemažą triukšmą, kaltindami
ekspediciją špionazu, nes kal-
nas yra 5000 metrų aukščio ir
toli matosi į Sov. Sąjungos gi-
lumą. Ant kalno amerikiečiai
padarė ištisą filmą. Kai ekspe-
dicija lėktuvais grįžo atgal,
Kopenhagos aerodrome rusų
agentai išvogė šį filmą.

Dabar iš Ankaros praneša-
ma, kad rengiama nauja eks-
pedicija. Šį kartą ją organizuo-
ja prancūzai ir dar birželio
paskutnėmis dienomis pasiū-
dins į kelionę. Ekspedicijos
tikslas tas pats — Nojaus ar-
ka, kuri ne tik pagal Sv. Ra-
štą, bet ir pagal kitus pavai-
mus ten esanti. Tai yra tikrai
fantastiška — po tiek metų
ieškoti Nojaus arkos ar jos li-
kučių. Tačiau bus padaryti ki-
ti moksliniai tyrinėjimai. Neži-
noma, ar tvanas buvo tik Me-
zopotamijoje, ar, kas atrodo y-
ra tikriausia, jis palietė kur
kas didesnius plotus, pakeisda-
mas žemės paviršių. Anatolijos
aukštuma, iškilusi 1000 metrų
viršum jūros paviršiaus, kada-
ise buvo jūros dugnas. Tai liu-
dija padaryti tyrinėjimai.

Aukštumos augalų ir gyvūnų
likučių randame 300 metrų gi-
lumoje Viduržemio jūroje prie
Palestinos krantų, prie Turki-
jos sienos ties Egėjumi ir Juodo-
joje jūroje prie Turkijos sienos.

Sv. Rašte sakoma, kad Ara-
rato kalno viršūnė liko neap-
semta. Tai patvirtina ir In-
stambulo archeologijos muzie-
juje esąs Ararato kalno akme-
nų rinkinys. Iš jo matyti, kad
kadaise kalnas iki savo viršū-
nės buvo apsemtas vandens.
Nūn geologai pirmiausia ir no-
ri nustatyti, ar kalno viršūnė,
kuri dabar yra pridengta am-

žinu sniegu, buvo išsikūrusi iš
vandens. Galimas daiktas, kad
kur nors žemėje yra Nojaus
arkos arba gyvenamosios vie-
tos likučiai.

Pagal Sv. Raštą kalne buvo
palaidota Nojaus žmona, gal
bus surastas jos kapas. Kalne
Nojus taip pat įrengė vynuogyną,
gal ras jo pėdsakus. Ir
graikų senuosiuose padavimuose
sakoma, kad Araratas yra
vyno tėvynė, kad ten gimę jų
dievai: Bacchas ir Dionyzas.

Tikriausiai ir dabar Soviet-
tai kels triukšmą, kad ekspe-
dicija užsiima šnipinejimu, bet
šie mokslo vyrai rasis gilyn
į žemę, ir jų radiniai, gal, juos
naujos šviesos į praeitį.

Nobelio chemijos premijos
laureatai posėdžiauja

Vokietijoje netoli Linden,
Bodeno ežero pusiasaly — Mai-
nau, kurį valdo švedų grafas
Lennart Bernadotte, birželio
23-27 dienomis posėdžiavo No-
belio chemijos laureatai. Buvo
10 paskaitų, kurių pasiklausyti
suvažiavo kitų rūšių įvairūs
mokslininkai, ypač medikai.
Chemikai laureatai buvo iš šių
kraštų: Anglijos, Suomijos,
Kanados ir Vokietijos. Svečius
ir mokslininkus globojo pats
grafas.

Mokslo ir technikos
Ekspedicija į Vakarų
Afriką

Iš Hamburgo, Vokietijos, į
Vakarų Afriką išvyko mokslinė
ekspedicija, kuriai vadovau-
ja zoologas Werner Trense ir
Gustav - Adolf von Maydell.
Ekspedicija remia vieną moks-
linių tyrinėjimų portugaliska
bendrovę. Tyrinėjimų plotas
apims Angolą ir pietų vakarų
Afriką, bus padaryta 20,000
km. I kelionę pasiimta nauji
modernūs foto ir filmo aparatai
ir kiti instrumentai. Šios
ekspedicijos radinius bus at-
statytas ir papildytas Hambur-
go universiteto gamtos muziejus,
kurį didžia dalimi sunaikino
pračjęs karas.

TEVYNĖS ŠAUKSMAS SUSKAMBA
Putname

Jauniausia lietuviško vienuo-
lyno atžala, prieš keletą metų
Dievo Apvaizdos persodyta į šį
žemyną, gražiai pradėjo skleis-
tis Putname, Conn. Nek. Pr.
Svč. M. Marijos Seserys, čia
sukūrusios savo motiniškąjį namą,
ugdo katalikišką ir patrijo-
tišką dvasią tautiečių tarpe. Ne
tik jaunąją lietuvių kartą,
pensionato ir stovyklos mergai-
tes, ruošia ateities Lietuvai, bet
yra pasiryžusios ir dalį seserų
siųsti į tėvynę prašvitus rames-
niam rytojui.

Seserys stengiasi visokiais
būdas palaikyti ryšius su visa
tauta. Norėdamos įgyvendinti
savo troškimą, pakvietė bran-
giuosius brolius žvejus, vėliau-
sius tėvynės šaukius, apsilau-
kyti Nekalto Prasidėjimo Vie-
nuolyne. Mielieji svečiai: kap.
Longinas Kublickas ir Juozas
Grišmanauskas lankėsi gegužės
27 d. Vakare salėje susirinkę
seselės, pensionato mergaitės,
dalis Marianopolio studentų ir
šiaip apylinkės lietuvių, klausėsi
taip sunkiai priveržusiųjų pro
geležinę uždangą pasakojimų.

Brangūs broliai papasakojo savo
pabėgimo nuotykius, nubišę
siurpią ir skaudžią tėvynės pa-
dėtį. Tiesa, vienas iš jų yra pa-
rašęs savo įspūdžių knygą, bet
kai girdi gyvūžodžiu visą tra-
gediją, matai asmenis dalyva-
vusius žutbutinėje kovoje, nega-
li abejingai bežiūrėti į šią tau-
tos būklę. Tada ir kiekvienas
knogos žodis, kiekvienas saki-
nys sukelia begales minčių, aiš-
kiai nušviečia baisią paslapť.

Nuosirdžiai dėkojame bran-
giems broliams žvejams, neatsi-
sakiusiems pasidalyti savo įspū-
džiais kad ir su mažu lietuvių

būreliu, taip pat ir seserims, pa-
kvietusioms tuos draugiškus
mūsų tautos sūnus. Tikimės, ne-
užges jūsų perduotas tėvynės
šauksmas — su didesniu užsi-
degimu dirbsime ir karsčiau
melsimės už tėvynę ir kenčian-
čius brolius. Linkime, Jums
mielieji broliai žvejai, nemilsta-
mai skelbti laisvam pasauliui
ta žiaurią Lietuvos tragediją iki
išauš laisvės rytas. Tepadeda
Jums Visagalis!

A. D.

Moksleivių ateiti-
ninkų stovyklų

Pirmieji stovyklautojai sto-
vyklų pasirodė birželio 21 d.
apie pietus, ir tai buvo Cleve-
lando ateitininkai. Toliau pra-
dėjo rodytis ir kiti — iš Chica-
gos, Brocktono, Detroito, Bal-
timorės, Pittsburgho, Philadel-
phijos, New Yorko. Pirmą
dieną susirinko 85.

Vyr. stovyklos viršininkas
yra A. Vilūsis, Amerikos
Moksleivių Ateitininkų Sąjun-
gos centro valdybos pirminin-
kas. Mergaičių vadovė paskirta
L. Iešmantaitė iš Clevelando,
berniukų vadovu — F. Palu-
binskas iš Chicagos. Pirmąsias
mišias sekmadienį atlaikė Tė-
vas B. Mikalauskas. Seiminin-
kauja Jucevičienė, Pikturienė
ir Barzdūkienė.

Sekmadienį birželio 22 d. sto-
vyklą aplankė jau 10 svečių,
tarp jų kun. V. Bagdanavičius
iš Chicagos ir kt.

Nuotaika gera, nors vargina
dar pirmieji įsikūrimo rūpes-
čiai.

Maironis jaunystėje

MAIRONIO VEIKALAI
Trumpas Liet. istorijos
kursas (Vistorija), parašy-
ta / 1884-1886, išspausdinta
1891.

Tarp skausmų į garbę
1892-1894 m., išspausdinta
1895 m. Garnio slapyvar-
džiu.

Pavasario balsai — eilė-
raščiai: pirmoji laida išleista
1895 m. Iki šiol išleista 15
laikų, okupuotojose Lietuvoje
taip pat išleistos bene dvi
Pavasario balsų laidos.

Kame išganymas, libretto,
parašytas 19 a. gale.

Z. nad Birutė — poema
lenkiškai, parašyta dar prieš
1900 m., išleista Amerikoje
1901 m. Į lietuvių kalbą iš-
vertė Faustas Kirsas, dalis
peemos buvo spausdinta š.
m. Aidų 5 nr.

Jaunoji Lietuva — poema,
atspausdinta 1908 m.

Raseinių Magdė — poe-
mė, atspausdinta 1909 m.

Mūsų vargai — poema,
1912 - 1920 m.

Kęstučio mirtis, — drama,
Vytautas pas kryžiuočius,
— drama.

Didysis Vytautas — Kara-
lius — drama.

Nelaimingos Dangutės ve-
stuvės. — Visos dramos pa-
rašytos 1922-1929 m. laiko-
tarpėje.

Trumpa visuotinė litera-
tūros istorija.

Maironio darbo kambarys

Lietuva Brang.
Graži tu mano, brangi tėvyne,
Šalis, kur miega kapus šviesūs;
Graži tu savo dangaus mėlynė,
Brangi, nes dangus vargų priegulė.
Kaip puikūs seniai svamos Dubysos!
Mikšias lyg ota kalnai žaliuoja;
O po tuos kalnus sesutės visos
Grandžiai malonias dainas ringuoja.
Ten užimastės tamsūs Nevėžis
Kaip juosta juosia žaliąsias pievas;
Danguoja vaga giliai išrožė;
Jo gilia dūmą tėvino Dievas.

Maironio rankraštis

Maironio svečių kambarys

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

LINDENE NIEKO NAUJO

Vedybos

Šių metų pavasaris pabudo vedybų ženkle, bet ne visiems New Jersey valstybės įstatymai palankūs. Tačiau jaunimas nebūtų jaunimas, jei nerastų išeities. Jie sužinojo, kad Amerikoje yra vedybų šalis — Maryland. Pirmą pora ten ir išdūmė, o visi kiti nekantriai laukė rezultato. Po poros dienų gautą telegramą, kad viskas buvo kaip sviestu patepta. Joki tėvų sutikimai nereikalingi. Netrukus grįžta tariniai jaunavedžiai, de ja dar nevedė. Tas rodo, kad ir vedybų šalies įstatymai ne geresni. Taip iš gausiai planuojamų vedybų Lindene nieko gero neišėjo.

Piknikai

Siemet pirmas piknikas įvyko labai neįprastoje dienoje — penktadienį. Žmonės tokią dieną niekad negirtuokliavę šį pirmą pikniką mažai teaplanė. Antras piknikas buvo labai gausus, de ja, ne žmonėmis, bet lietumi. Uoliausi piknikų lankytojai per svetainės langus stebėjo parke plaukiančius suolus ir stalus. Kartą nuogastavo, kad ir pačios svetainės neapsėmė. Trečiamis pikniku svečiai turėjo progos išgirsti žvejus Kublicką ir Grismanauską. Iš jų patyrė dabartinį gyvenimą Lietuvoje, dažnas nuvarvino ašara.

Nelaimės

Šis pavasaris gausus nelaimėmis. Dar neseniai fabrike mašina pagavo susipratusio ir samoningo lietuvių Juozo Statkevičiaus dešinį ranką ir sulaužė keliose vietose. Nelaimę skaudžiai pergyveno visa organizuotoji Lindeno lietuvių visuomenė, o ypač jo šeima. Dar nespėjo žmonės iš pirmos nelaimės atsipeikėti, kai ir vėl skaudai nelaimė. Girtas šoferis kone mirtinai suvažinėjo Alfonsą Dovydauską. Abu yra tremtiniai ir šeimų tėvai.

Laimės

Yra Lindene ir džiugių reiškinii. Šį pavasarį baigė kolegijas dvi pavyzdinių lietuvių lindeniečių šeimų sūnus. Edvardas ir J. Prapuolenis.

LINDEN, N. J.

Pirmas šių metų lietuvių radio piknikas įvyks liepos-july 13 d., sekmadienį Lietuvių Laivės Parke, Linden, N. J. Antrasis gi piknikas tos pačios radio valandos, įvyks rugsėjo 7 d.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

STONY BROOK LODGE

Vedėja Pr. Lapienė

Kas mėgsta maudytis jūrų vandenyse, žavėtis gamta, džiaugtis lietuviška aplinka, kviečiamas į STONY BROOK LODGE, STONY BROOK, LONG ISLAND. Čia ideali vieta įvairiems pobūviams bei piknikams.

Kambarius atostogoms ir dienas įvairioms išvykoms prašome rezervuoti raštu, adresuojant MRS. P. LAPE, STONY BROOK, L. I., N. Y. Telefonas Stony Brook 586.

Susisiekimas automobiliais 25 arba 25A keliu; arba iš Jamaica stoties Long Island traukiniu į Stony Brook. Stotyje svečius pasitinka vasarvietės mašinos.

das Strazdas, pavyzdingas vytiš, baigė istorijos ir vokiečių kalbos studijas. Žada įsitraukti politikon. Gana džiugus reiškinys. Kazys Plungis baigė matinko inžinieriaus mokslus ir jau gavo darbą. Dirba "Standard Oil" kompanijoje.

Šalpa

Lindeno Balfo skyrius pristatė centran 786 svarus aprangos. Piniginis vėjus dar nebaigtas. Rudeny tam reikalui planuojamas parengimas ir loterija.

Lietuvos laisvės kova

Lindeno Alto skyrius yra išsiuntinęs eilę visokių laišku, raštų ir telegramų įvairiems asmenims. Centro nustatyta pinigine vėjus kvota 600 dolerių dar nesukelta. Piknikas davė tik 159.90 dol. pelno. Vėjus dar vyksta. Jono Liudvinaičio iniciatyva vietinė angliškų spauda dažnai talpina straipsnius Lietuvos laisvės kovos reikalu.

Tiek šalpos, tiek ir Lietuvos laisvinimo darbuose vietiniams Balfo ir Alto skyriams visokeriopai padeda vietiniai vyčiai ir jų mamytės, susipietusios į ALRK moterų kuopą ir moterų socialinį klubą.

Vaidintojų trupė

Šiuo metu repetuoja trijų veiksmų komediją — "Teta iš Amerikos". Nelengvas darbas jau vien todėl, kad vaidintojai visi dirba fabrikuose įvairiomis pamainomis. Grupės nariai gyvena trijuose miestuose. Pereitų metų pajamų vos pakako choro ir kitoms išlaidoms padengti. Todėl dabar birželio 29-tą Lindeno lietuvių parke ruošia pikniką su programa. Jei piknikas pavyks, tai šalia dabar repetuojamos komedijos imsis ir kito rimtesnio veikalo. Dabar tenkinamės komedijomis tik todėl, kad rimto su dekoracijomis veikalo pastatymui reikia daug lėšų, o paskui gastroliuojant, dėl nevenodų scenų, nevisur tas dekoracijas galima panaudoti. Taip bent aiškina režisiorius Petrusis. Mes, kagi eisim į pikniką, nes jdomu, kokias komedijas jie ten išdarnės? Kiek teko sužinoti, programą prasidės 4-tą val. po pietų.

J. Prapuolenis

BAYONNE, N. J.

Šv. Vardo dros vyrai — pereitą savaitę buvo nuvykę į Newarką, šv. Patriko katedron, kur nuo 4 iki 5 val. ryto budėjo prie mirusio arkiv. Thomo J. Walsh karsto. Velionies laidotuvsė taip pat dalyvavo mūsų parapijos klebonas kun. M. Kemėzis, kun. V. Karalevičius ir kun. J. Pragulbičkas.

— Kiekvieną pirmą mėnesio penktadienį mūsų parapijos Vardo draugijos vyrai šv. Liucijos bažnyčioje dalyvauja šventoje valandoje. Liepos mėn. pirmąjį penktadienį jie budės nuo 2 iki 3 val. ryto.

— Pereitą savaitę mūsų parapijos klebonas kun. M. Kemėzis buvo išvykęs rekolekcijų. Šią savaitę rekolekcijoms išvyko kun. V. Karalevičius, o kitą savaitę vyksta kun. J. Pragulbičkas.

— Pereitą sekmadienį 11.45 val. mūsų bažnyčioje buvo atlaikytos šv. mišios už kenčiančią Lietuvą.

— Parapijos piknikas ir bazara įvyks sekmadienį, birželio 29 d., parap. sodelyje. Siemet numatyta daug įvairenybių. Bus skanių užkandžių, gerų laimėjimų vaikams ir suaugusiems, dainų, šokių ir žaidimų. Parapijos klebonas kun. M. Kemėzis kviečia visus apylinkės lietuvius piknike dalyvauti ir smagiai laiką praleisti.

— Šestadienį, birželio 14 d., mūsų parapijietis Jonas Navic-

Waterbury, Conn.

Alto skyrius liūdnujų birželio dienų minėjimą suruošė birželio 14 d. šv. Juozapo parapijos auditorijoje. Minėjimą pradėjo trumpa kalba dr. M. Colney, o jam vadovauti pakvietė Alto pirm. A. J. Aleksį. Klebonas kun. J. Valantiejus atkalbėjo invokaciją.

Didelės rimties suteikė drašiej žvejai atslankę į minėjimą. Jų pasirodymas giliai sujudino susirinkusius, o kalbos daugeiui ašaras išspaudė. Apie Alto reikšmę Lietuvos laisvinimo akcijoje kalbėjo jų palydovas adv. J. Skorubskas.

Po svečių gražių kalbų buvo padaryta rinkliava Tėvynės laisvinimo reikalams. Surinkta \$500. Su šia suma bus išpildyta Waterburio lietuvių kolonijai skirta 3000 dol. kvota.

Meninėje dalyje dainas ir eilėraščius išpildė D. Malaukauskaitė, M. Andrikytė, S. Stulginskaitė, O. Andrikytė, A. Žemaitaitis, dr. V. Maurutis, A. Camp ir K. Seliokas.

Buvo vienbalsiai priimta rezolucija genocido konvencijai ratifikuoti ir pasiūsta Senato užsiejų komisijos nariams.

Alto skyrius nuosirdžiai dėkoja visiems šio minėjimo dalyviams, svečiams ir aukotojams.

M. Andrikytė

Pittsburgh, Pa.

Kun. E. Vasiliausko sidabrinis jubilėjus

Birželio 19 d. šv. Petro ir Povilo lietuvių par. Homestead, puošnioje salėje, dalyvaujant visiems lietuviams kunigams ir svetimauciams iš kaimyninių parapijų, buvo gražiai pagerbtas klebonas kun. E. Vasiliauskas, jo 25 metų kunigystės sukaktuvių proga.

Daug pasakyta reikšmingų sveikinimų bei linkėjimų, įteikiant vertingų dovanų. Banketas, skoningai paruoštas, baigtas jubilato nuosirdžia padėka.

Kunigų pamainos

Kun. J. Girdis, šv. Kazimiero par. vikaras, iškeltas į St. Lawrence, airių par. E. End, Pittsb., Pa. Kun. V. Karalevičius iš St. Patrick parapijos atkeltas į šv. Kazimiero lietuvių parapiją So. Side, Pittsb. Kun. Marčiukonis, naujai iššventintas, paskirtas į Blessed Sacrament parapiją, Natrona Heights, Pa.

kas susituokė su Irena Butkute iš Harrisono. Linkime laimingo gyvenimo. —aj.

PADEKA

Skandžioje valandoje, mirus Juozui Kazlauskui, patyriau daug paguodos ir pagelbos. Visiems jaučiuosi nuosirdžiausiai dėkinga, bet ypatingą padėką noriu išreikšti:

Velionio artimiesiems giminiams, Apolonijai Tamašauskienei ir Vytautui Kiaulėnui su žmona: Did. Gerb. Prelatui Pr. M. Jurui, vargonininkui Algiiui išmkuui ir solistei Stelai Raznauskaitėi;

Visiems aukojusiems šv. Mišias, lankiusiems velionį, dalyvavusiems laidotuvsė ir savo užuojauta bei nuosirdumu raminiusiems mane;

Karsto nešėjams — Juozui Jencui, Petriui Tamašauskiui, Baltrui Kleponiui, Nikodemui Jodkai, Jokimui Mikštai ir Antanui Andrukaičiui;

Šv. Ritos mokyklos tėvų-mokytojų sąjungai, ypač jos atstovams: Almai Dvareskienei, E. Eichorn, J. Champy ir C. Corriveau;

B. Ciurlonio laidotuvių koplyčios direktoriaus Juozokams. Tegu visiems atlygina Dievas!

Petronėlė Kazlauskienė ir sūnus Algimantas Lawrence, Mass.

TEVŲ MARIJONŲ PIKNIKAS LIETUVIŲ DIENA

PENKTADIENĮ, LIEPOS - JULY 4, 1952 MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE

THOMPSON CONN.

11:00 VAL. IŠKILMINGOS ŠV. MIŠIOS.

PAMOKSLĄ SAKYS J. E. VYSK. V. BRIZGYS.

GIEGOS WORCESTERIO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS CHORAS.

3:00 VAL. ŠOKIAI GROJANT TOM MADURA ORKESTRU

PROVIDENCE, R. I.

Išleistuvės

Birželio 8 d. šv. Kazimiero parap. salėje susirinko per 200 parapijiečių ir draugų atsiviečinti su 11 metų šioj parapijoje esiuo vikaro pareigas kun. Antanu Kacevičium. Pokyliui sumaniai vadovavo Tėvas K. Žvirblis O. P. Vietos klebonas kun. J. Vaitiekūnas atsiviečinėmo žody pažymėjo kun. Kacevičiaus punktualumą, kruopštumą kunigiškam darbe ir dėkojo už suorganizuotas 2-ju automobilių loterijas, kurios davė pelpo ir pagreitino bažnyčios statybos skolų išmokėjimą. Be to atsiviečinėmo žodį tarė Marianapolio Marijonų namų viršininkas Tėvas Šaplys, kiti kunigai ir draugijų atstovai. Visi dėkojo už nuosirdų bendradarbiavimą ir linkėjo sėkmės naujoje vietoje.

Solemnizantas atsiviečindamas dėkojo kun. klebonui ir visiems dalyviams už jo pagerbimą ir pareikšė, jog ryžtingai eina į naują parapiją vykdyti Deivo valios savo kunigiškam pašaukime.

Tragiškųjų birželio dieną minėjimas buvo suruoštas birželio 8 d. Už kenčiančius kalėjime ir ištremimus lietuvius buvo atlaikyta Suma. Po pamaldų parapijos salėje tremtinių ratelio iniciatyva įvyko minėjimas. Klebonas kun. J. Vaitiekūnas savo žody pažymėjo, jog tauta turi džiugų ir liūdnu išgyvenimų ir juos prisiminus džiugauja arba liūdi. Birželio 14-tos įvykiai liūdinausi mūsų tautos istorijoje, bet juos minėdami neprivalome nusiminti.

Platesnį minėjimą apibūdini-

PHILADELPHIA, PA.

Naujas Pirmininkas

International Instituto naujo pirmininku išrinktas p. Nigal O'C. Wolff. Jis pirmojo savo kalboj ragino veikti, kad būtų priimtas naujas imigracijos įstatymas, kuris leistų visiems šeimoms nariams drauge gyventi, kad būtų galima palengvinti tarptautinį sunkumą visiems tremtiniams.

Lietuvaitė institute

Pranciška Yasaitė, čia gimusi lietuvaite, dirba Int. Institute ir daug padeda lietuviams. Ji įėjo į JAV Lietuvių Bendruomenės komitetą ir dirba Labdarybės ir Darbo Komisijoj.

J. Augaitytė Washington

Solistė J. Augaitytė birželio 15 d. buvo Washington ir dalyvavo visų Pabaltiečių birželio įvykių minėjime. Jos daina visus labai kilniai nuteikė. Ji jau kelintą sykį ten kvieta.

Minėjo Jonines

Zinomas veikėjas Jonas Švedas, AJV Lietuvių Bendruomenės vicepirm. savo vardinę minėjo sekmadienį. Jį sveikino draugai, pažįstami ir kaimynai. Tarp svečių buvo solistė Juzė Augaitytė, Tremtinių pirmininkas B. Raugas su šeima, ir kiti.

Vardavininkas yra daug gero padaręs mūsų naujakūriams.

Petrinėš

Šv. Petro ir Povilo šventės metu visi Petrai ir Povilai bus paminėti šv. Kazimiero parapijos Piknike birželio 29 d. Raven Hill Academy. Pernai panašiai minėjime gražiai pasirodė Jonai Laukiama visų Petrai ir Povilų linksmame Piknike.

Globokite našlaites

C. Gulaitytė, 1707 S. 2nd St., globėja savo 7 metų broliuką. Bet ji turi dar 2 sesutes 11 ir 14 metų amžiaus. Abi yra reikalingos globėjų. Jei kas norėtų paimti kaip dukteris, tai būtų atlikta labai šventas darbas.

Vieną dukrelę žada paimti M. Armonai. Gal atsiras, kas paims ir antrą našlaitę. Mergytės dabar mokosi pas seses Putnam, Conn. Bet ten jos ilgiau nebegalios pasilikti. Ieško gerasirdžių šeimų. Prašoma atsiliepti per seserį C. Gulaitytę, aukščia duotu adresu.

Grįžo studentė

P. D. Kutkaitė parvyko atostegų pas tėvus. Ji sėkmingai studijuoja chemiją vienoj katalikiškoj kolegijoj prie Chicagos. Dėl jos ir visa šeima rengiasi išsikelti ten gyventi.

dus nusakė kun. V. Martinkus ir skatino reikšti širdingą užuojautą ištremtiesiems, skleisti priešbolševikišką propagandą, rašyti peticijas didiesiems valstybių vyrams, aiškinant daromas mūsų tėvynei skriaudas ir aukoti tėvynės vadavimo reikalams.

Vargonininko J. Beinorio vadovaujamas choras padainavo minėjimo nuotakiai pritaikintų giesmių ir dainų. Minėjimo dalyvių vardu pasiųstos peticijos Genocido Konvencijos ratifikavimo reikalui.

—Va

Paterson, N. J.

Birželio 29 d. Lindbergh parke, North Haledon, N. J. įvyks 40-tas metinis šv. Kazimiero parapijos piknikas. Jo pelnas skiriamas bažnyčiai atnaujinti. — dažnumi iš vidaus ir iš lauko, naujiems suolams ir kt. Pikniko rengėjai pasirodę priimti daug svečių. Be visų kitų valgių ir gėrimų bus duodami ir pietūs. Pikniko pradžia 10 val. ryto. Šokiams gros orkestras.

"Lietuvių Archyva" ir kitus Tėvų Pranciškonų leidinius galima įsigyti pas A. Masionį, kuris gana sėkmingai platina lietuviškas knygas ir vadovauja šeštadienei mokyklai.

Henrikas Vilimas baigė katalikišką parapijinę mokyklą. Mokslą tęs taip pat katalikų laikomaj aukštesniojo mokykloj. Jurg. Ežer.

DYKAI DYKAI

Išbandymas, kurie kenčia minėtus skausmus REUMATISKUS SKAUSMUS, RANKŲ, KOJŲ SKAUDIJIMO IR TIRPIMO, NEURALGIJA, NUOVARGI, DIEGLIUS. Jeigu tamsta įvertinti savo sveikata ir ja branginti, tai tuojau parašyk savo vardą, pavardę ir antrąjį ir siusk šį garsinimą dėl naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Aplaukysi be jokio mokesčio, pavartojęs savaitę laiko, jeigu nesijaustum stipresnis ir sveikesnis, ir negelbėtu jums, tada gražink mums likusią ir jums daugiau niekas nekainuos. Mes žinome, kad tūkstams pagelbėjo, pagelbės ir tamstai. Užtikrinam pasekmes.

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas ir važiuoja. Tad jeigu nori važiuoti, tai ir tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mostin.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.
(66)

PIKNIKAS - GEGUŽINĖ

Šv. Kazimiero parapijos sudegusiai bažnyčiai atstatyti
RAVENHILL ACADEMY, 3480 W. SCHOOLHOUSE LANE,
Philadelphia 44, Germantown, Pa.

Sekmadienį — birželio 29 diena

12 val. namaldis — šv. mišios vienuolyno koplyčioj
Automobilio laimėjimas.
užkandžiai, visoki gėrimai, vaikams žaidimai, sportas, graži vieta — linksmas orkestras, šokiai.

KELRODIS: Automobiliais: East River Drive iki Wissahickon Drive, o ten tuoj Ravenhill Academy. Arba iš miesto lig Schoolhouse Lane ir ligi Akademijos. Tramvajum 16-oi ir Arch paimti Bus A, kuris priveža arti vietos. Arba Nr. 9 ligi galo, Nr. 61 ligi Midvale Ave., o iš čia 52 3 stotis lig Warden Drive. Arba 33 lig galo, iš ten Bus Z ligi Warden Drive. Arba Nr. 60 lig galo, iš čia 61 lig Mildvale Ave., ir vėl 552 lig Warden Dr.

Atvyksi — laimėsi. Esant lietui — piknikas įvyks sekančią sekmadienį.

EKTRANAS

Filmuose vis dažniau pradama vaizduoti Sovietų špionažas ir pogrindinė komunistų veikla. Neseniai buvome minėję amerikiečių gamybos filmą "Walk esat on Beacon", kuriame pavaizduotas sovietinių šnipų darbas Amerikoje, bandant išvogti didžios vertės atominės paslaptis. Antrasis panašus savo tema filmas yra anglų (Arthur Rank) gamybos filmas "Didysis išdavimas" (High Treason).

"Didžiam išdavime" liečiamas komunistų sabotazas Anglijoje pokariniais laikais. Pogrindinė komunistų grupė, užsimaskavusi nekomunistiniu aukštosios mokyklos vardu, ruošiasi išsprogdinti svarbias Anglijos karo pramonės elektros jėgaines. Gana ryškiai ir įtikinamai pavaizduota komunistų pogrindinė veikla ir pogrindyje viešpatuojantis terorizmas. Anglų slaptoji žvalgyba atlieka didelį darbą, sekdamas komunistų veiklą ir paskutinėmis sekundėmis likviduodama elektros jėgainių išsprogimo pavojų. I visą temą gražiai įpinta asmeninė intriga daro šį filmą patraukliu ir iš meninio taško. To kaip tik pasigendame anksčiau minėtame amerikiečių filme, kuris yra daugiau šalto kronikinio pobūdžio.

Meninis filmo apdirbimas, kaip ir visų Arthur Ranko filmų, yra geras. Artistų vaidyba puiki (Keneth Griffith, Liam Redmond ir kt.). Atkreiptinas dėmesys į atskirus epizodus vykusiai pritaikintą muziką, kuri sudaro tikrai efektingą foną. Reikia skaityti, kad "Didysis išdavimas" yra daug geresnis negu "Eik į rytus Beacono gatve". Filmą jau antrą mėnesį rodomas Trans-Lux kino teatre, 52 g. ir Lexington Ave. kampas.

Meninis filmo apdirbimas, kaip ir visų Arthur Ranko filmų, yra geras. Artistų vaidyba puiki (Keneth Griffith, Liam Redmond ir kt.). Atkreiptinas dėmesys į atskirus epizodus vykusiai pritaikintą muziką, kuri sudaro tikrai efektingą foną. Reikia skaityti, kad "Didysis išdavimas" yra daug geresnis negu "Eik į rytus Beacono gatve". Filmą jau antrą mėnesį rodomas Trans-Lux kino teatre, 52 g. ir Lexington Ave. kampas.

GOOD WILL LAUNDRY CO.
Mūsų pilno mechaninio įtaisymo
SKALBYKLA
yra jūsų patarnavimams
Tel. 3-7268
360 PARK AVE.
Worcester, Mass.

M. H. LAIPSON MILK CO.
224 Shrewsbury Street
Tel. 3-8129
Pažinkite mūsų pieninę
WORCESTER, MASS.

DR. EDWIN T. OLSON
OPTIKOS
SPECIALISTAS
★
265 Main St. Tel. 2-7698
WORCESTER, MASS.

ORCHARD HILL DAIRY BAR
20 PARK AVENUE
Tel. 3-2434
Worcester, Mass.

ŠACHMATAI

— Veda K. Merkis —

Clevelando pirmenybės: George Miller ir Harold Miller po 6-2. A. Nasytis ir Harkins po 5½-2½ taškų.

Chess Life, birželio 5 d. nr., skelbia, kad J. Repecka padarė lygias su Jugoslavijos didmeisteriu Sv. Gligoric per pastarojo simultaną New York'e.

Fort Devers (Mass.) kariai liepos 13 d. atvyksta į Bostono sužaisti draugiškas rungtynes su vietos lietuvių šachmatininkais ant 6 lentų. 1 lentoj susitiks K. Merkis su Cpt. H. Kelly.

Greater Chicago Chess League pirmenybės laimėjo Austin Chess Club su 6-0 ir partiją 26½-9½.

Antroji vietoj Latvian Chess Club 3½-2½. 22-14.

Zaibo komandinės pirmenybės laimėjo Latvian Club 3-0 ir 28½-7½. 2 vietoj Austin Chess Club su 2-1 ir 23½-12½.

Reshevsky - Gligoric matė padėtis 5-4 ir 1 nutraukta lygioj padėty.

Larry Evans su H. Steineriu veda matčią 5-2.

Max A. Pertisch, Wuerttenbergo meistrų klasės žaidėjas, iš Schw. Gmuend, vieši pas bostoniškį K. Merki. Pertisch į JAV atvyko pr. rudenį, skaičiuje 16 Vokietijos studentų. Lankė Mariett College (Ohio).

Trans-Mississippi pirmenybių laimėtojai rikiuojasi tokioj eilėj: Braskett, Minn. ir Steimayer, S. Louis, po 5½-1½.

Povilas Tautvaiša, Chicago 5 tšk. Viso 80 dalyvių. Tautvaišos pasekmė labai gera. Iš Chicago be Tautvaišos dalyvavo žymieji žaidėjai, kaip Poschel, Ang. Sandrin, Nedved, ir kiti, bet jie visi liko žemiau Tautvaišos. Tautvaiša laimėjo prieš Bell, Clarek, Rupniek, Young ir Gutmanis. Pralaimėjo prieš Adams. Šiose pirmenybėse dar dalyvavo Vladas Karpuska. Jis surinko 3-3 taškų.

Chicago antrosios pirmenybės užsibaigė šitaip: Kaufman 5-1, ukrainietis Fedan 4½, Aleks. Zukus, Moore ir dar vienas po 4-2. Toliau sekė Kalvaitis su kitais po 3½ taškų. Jaktas surinko 3 taškus.

SPORTAS PASAULYJE

Šiuo metu Amerikoje parenkami sportininkai atstovauti JAV olimpiuose žaidimuose. Bėgimui 10,000 m. kvalifikuojasi žinomas Fred Wilt ir Stone bei Ashenfelter.

Iš futbolo pasaulio. I Helsinkiu vykusio Vengrijos futbolo rinktinė nugalėjo suomių 6:1. Svedija nugalėjo Danijos futbolo rinktinę 4:3.

O kiek anksčiau Skotijos rinktinė rezultatu 3:1. Rungtynės buvo Rasunda stadione. Austrijos rinktinė, nvykusį į Šveicariją, išsikovojų ly-

giasias (1:1). Amerikos mėgėjų futbolo pokalį laimėjo St. Louis Raiders, nugalėdami Ludlow 3:1.

Iš teniso pasaulio. Wimbledon teniso turnyras, kuris pasaulyje laikomas garbiausiu, prasidėjo pirmadienį. Turnyro metu nustatomas Anglijos teniso meistris. Vyrų grupėje favoritais laikomas Frank Sedgman iš Australijos. Moterų grupėje daugiausiai vilčių sudėta į Maurėen Connolly, 17 metų amerikietę. Prieš Wimbledon turnyrą Sedgman laimėjo Londono teniso turnyrą, nugalėdamas savo bičiulį Rose iš Australijos per 2 setus.

35 km ėjimo varžybose pirmą vietą laimėjo William Mihalo šią distanciją nuėjęs per 3 val. 23 min. ir 14 sek.

P. V.

PARDUODAMAS septynių kambarių namas su 17 ir puse ekerių dirbamos žemės, prie gero vieškelio (27-tas Highway). Prienama kaina. Kreiptis pas patį savininką: I. CHALKES, R. D. 1, Princeton, N. J. Tel. MOnmouth Jct. 7-6263.

WORCESTER MOTOR CAR CO.

3 PARISH PLACE

Tel. 2-9528

Worcester, Mass.

STANDARD FRUIT & PRODUCE CO.

15 BRIDGE ST.

Tel. 2-5645

WORCESTER, MASS.

ARKUS PHARMACY

Sąžiningas patarnavimas
ir nemokamas užsakymų pristatymas

Corner Water and Harrison Sts.

Tel. 5-8003

Worcester, Mass.

PARDUODAMAS NAMAS 50x100

Pilnai įrengtas ir tinkamas įvairiems parengimams. Lygiai taip pat privatus pobūdžio -subuvimams ir t.t. Namas trijų aukštų.

193-95-97 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Wm. Kincheloe. Tel. EVergreen 4-2442

Telefonas: EVergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MIŠUNAS IR SONUS EDWARD MIŠUNAS SAVININKAI

Lietuviška Užėiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeimom, ir specialiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Uždandis - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV 4-9672

Namų tel. EV. 4-1913

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

SALE ISNUOMOJAMA SOKIAMS, VESTUVIŲ POKYLIAMS ir t.t.

J. ZAKARAUSKAS, Mgr.

280 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVICIUS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Šeštadieniais 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLEmore 5-3094

Namų tel. GLEmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.
išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

VYTAUTAS AVIZONIS, M. D.

AMBU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

Ofisai: 30 East 60th Street, New York City, penktas aukštas. Važiuoti BMT iki 5 Ave. arba IRT Lexington Ave. Line iki 59 Street. Tel. MU 8-8677

Valandos susitarus antradienį, ketvirtadienį ir šeštadienį nuo 5 iki 8 vakaro.

12 Shore Lane, Bay Shore, L. I., Tel. Bay Shore 3710. Važiuoti Long Island Railroad iki Bay Shore arba automobiliu Southern State Parkway. Valandos susitarus pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį visą dieną, o šeštadienį tik iš ryto.

Ofiso tel. LEXington 2635

Namų tel. Longwood 1721

S. Ankudas (Ankudavičius) M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

910 W. Lombard Street, Baltimore 23, Maryland

Priėmimo valandos:

KASDIEN 10-12 ir 7-9 p.p. išskyrus ketvirtadienį ir šventadienį.
Trečiadieniais pagal susitarimą

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslelės, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.

Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST.,

NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAMI NAMAI

FIGS, GELI, GERJOJE VIETOJE

RIDGEWOOD — 6 šeimoms mūrinis namas, šviesūs kambariai; CYPRES HILL 3 šeimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 šeimoms medinis namas, abudu aukštai (floral) tušti pirkeji; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 šeimoms viršuje tušti kambariai. Gera progą, kas nori įsigyti namą ir biznį, nes parduodamas ir biznis. Vieta gera, betvokių aplinkoje.

J. VASTONAS

REALTY and INSURANCE

3225 Fulton St. Brooklyn, N. Y.
Tel. AP. 7-2790Palaikykite ir paremkite tuos
biznierių ir prekybininkus, kurie
skelbiasi "Darbininke."

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

35 - 65 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. JAMAICA 3-7723

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojuame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 86th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. VIRginia 7-1896

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sėnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentis dykai

Tel. South Boston 8-2590
Avenue 2-2484Lithuanian
Furniture Co.
MOVERS —
SO 8 4618

INSURED and BONDED

Local and Long Distance Movers

326 328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.ZALETSKAS
FUNERAL HOME564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentis dykai

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 8-2609

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų, ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nerviškių ligų ir nerviškių galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išvėmingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.

Prisijūniam į namus.

ALEXANDER'S CO.

414 West Broadway,

South Boston 27, Mass.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglis ir aliejų.

Parduodame

Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

SAVE TIME MONEY WORK with York heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (alicijumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvo. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL, BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET

BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

SHALINS
(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

Koplyčias suteikiam nemokamai

visose miesto dalyse.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

F. W. SHALINS IR

J. B. SHALINS

Tel. VIRginia 7-4499

ISNUOMOJAMI

KAMBARIAI

vienam vyrui; apsidomi ir

aptarnauti. 72 Ocean Ave.,

Jersey City, N. J. Kreiptis

ten pat pas Mrs. O. Vaitkevičius

arba į Brooklyn, N. Y.

tel. EV 8-1805.

UŽSISAKYKITE

"SV. PR. VARPĖLĮ"

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNČES
AMERIKA, LYS ORSAMĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
630 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Kita savaitė, liepos 4 d., yra JAV Nepriklausomybės šventė, todėl "Darbininkas" išsiskiria viena korta, trečiadienį.

Balto centre

gauta žinia iš Europos, kad Balto pirm. kan. dr. J. Končius tik ką sugrįžo iš Belgijos, kur lankėsi, norėdamas susipažinti su tenai esančių lietuvių padėtimi. Kaip iš ten informuojama, Belgijoje dabar dar yra apie 150 lietuvių, sunkiai dirbančių anglies kasyklose. Balto pirm. kan. darys pastangas, kad jie galėtų išemigruoti į Kanadą ar Vengriją.

Gavo lietuviškus atestatus

Pirmoji Maironio Vardo Seštdieninė Mokykla laida

Sekmadienį, birželio 22 d., 7 val. vakare, Brooklyne Apreiškimo parapijos mokyklos salėje Maironio Vardo seštdieninė mokykla minėjo mokslo metų užbaigtuves. Pradžioje buvo sugiedota Lietuvos himnas. Po to mokyklos vedėjas A. Bendorius kalbėjo į gausiai susirinkusius svečius ir mokinius, pabrėždamas seštdieninės mokyklos lankymo reikšmę, dėkodamas mokiniams už išvėrimą, tėvams už didelį lietuviškumą palaikymo supratimą, slunčiant vaikus į seštdieninę mokyklą. Pošermė tas šeimas, kurios neleidžia savo vaikų į seštdieninę mokyklą, čia pat gyvendamos, ir tokiu būdu daro didelę skriaudą savo vaikams ir Lietuvai. Užgrynę ypatingai tas šeimas, kurios iš tolimų atlykinių atveža vaikus į seštdieninę mokyklą. Kvietė tėvus prižiūrėti vaikus, kad jie tarpusavyje kalbėtų tik lietuviškai, nes angliškai išmokyti jie turi užtikrintas sąlygas, o lietuviškai pamiršti yra didžiausias pavojus. Toliau A. Bendorius nupasako'o visų klasių mokymosi rezultatus, suminėdamas kiekvienos klasės geresnius mokinius. Iš eilės sekė įteikimas atestatų ir dovanų baigusiems mokyklos 6 klases. Iš 15 seštos klasės mokinių baigė 3: R. Adomaitis, J. Ulanas ir R. Kontrimas. Likusieji seštos klasės mokiniai apsisprendė laikyti egzaminus rudėnį. Baigė 6 klases gavo atestatus, turinčius Lietuvos laikų gimnazijos aštuonių klasių baigimo brandos atestato reikšmę. Iškilnėse dalyvavo Vilko išrinktas naujasis Vykd. Tarybos pirmininkas, kuris į vaikučius ir tėvus labai nuoširdžiai pakalbėjo. Kalbėjo dar tėvų komiteto narys Vilpišauskas, dėkodamas seštdieninės mokyklos vedėjui ir mokytojų kolektyvui už darbą ir

Karolis Zalkauskas.

Vilko išrinktas naujasis Vykd. Tarybos pirmininkas, lydimas J. Audėno, lankėsi Darbininko redakcijoje. Naujasis pirmininkas išvyks Europą, kai tik bus susitarta dėl Vykd. Tarybos sudėties.

Angelų Karalienės parapijos piknikas ruošiamas sekmadienį, liepos 20 d., 2 val. p.p., Klasciaus parke. Parapijiečiai uoliai platina bilietus įvairiems laimėjimams, o draugijos ruošia gražias laimėjimų dovanas.

Piketuos "Laisvės" piknikas. M. Razgaitis prašo pranešti visiems Didž. New Yorko lietuviams, kad liepos 5 d. 1 val. popiet bus pilietuojamas "Laisvės" piknikas Klasciaus parke.

Skautai į Joninių laužą

Birželio 29 d., sekmadienį, Forest Parke (Long Island) skautai rengia suėgą laužo formoje. Visi skautai-ės renka si 12 val. 30 min. prie Apreiškimo bažnyčios, iš kur visi vyks organizuoti į laužo vietą. Kiekvienas pasiima užkandį su savimi. Gėrimų bus parūpinta vietoje. Po laužo bus pasilinksminimas — lietuviška gegužinė.

Apreiškimo par. mokyklą baigusieji graduantai.

33 mokiniai

pereitą sekmadienį iškilnėse paminėjo savo mokslo baigimą Apreiškimo parapijos mokykloje. Jų tarpe buvo 20 lietuvių, iš kurių 12 tremtinių. Baigimo pažymėjimo įteikimas įvyko Apreiškimo par. bažnyčioje, klebonui kun. N. Pakalniui atlaikius Mišparus ir pasakius trumpą pamokslą.

Vasaros Bazaras

Maspetho draugijų valdybų pasitarime birž. 23 d. nutarta ruošti parapijos naudai vasaros bazarą. Bazaras vyks savaitgalioose rugp. 15, 16, 17 ir 18 dienomis, taip pat rugp. 22, 23, 24 ir 25 dienomis. Bazare dirbs ir laimėjimų būdas turės, kaip kasmet, visos parapijos draugijos. Kiekvieną vakarą laimėjimui bus išleistas Karo Bonas. Karo Bono laimėjimo dvi knyguotes gaus kiekviena šeima parapijoje.

Bazaro komitetą sudaro: pirm. A. Visminas, vicepirm. J. Truska, izd. K. Galčius ir kun. J. Kartavičius, sekr. M. Laukaitytė.

LKD Klubas susirinkime,

įvykusiame Darbininko patalpose birž. 21 d., veiklos pranešimą padarė S. K. Lukas, K. J. Krusinskas pranešė apie New Yorko lietuvių organizacijų susirinkimą bendruomenės steigimo reikalu. V. Vaitekūnas giliau palietė bendruomenės steigimo klausimus. G. Žerutis kalbėjo kat. spaudos klausimais, ragindamas remti "Lietuvių Dieną". T. V. Gidžiūnas, OFM, palygines Lietuvos kat. organizacijų veiklą su Amerikos, konstatavo, kad nors sąlygos buvo skirtingos, bet tikslas tas pats: tarnauti Dievui ir Tėvynei. Vėliau jis kvietė visus atvykti į "Darbininko" naudai ruošiamą lietuvių dieną liepos 4 d. Klasciaus Parke. P. Montvila pagedavo, kad į šį klubą rašytų daugiau tremtinių. Susirinkimui pirmininkavo G. Žerutis. Maldą susirinkimo pradžioje ir pabaigoje sukalbėjo T. V. Gidžiūnas, OFM.

Rožė Mainelytė.

dainininkė, pereitą sekmadienį dalyvavo Newarke įvykusiame kun. Pr. Bastakio pagerbimo vakare. Akompanuojant Julijai Rajauskaitei-Sušenei, ji padainavo keletą dainų.

A. Bendorius, seštdieninės mokyklos vedėjas, įteikia atestatus (iš kairės į dešinę) R. Adomaičiui, J. Ulanui ir R. Kontrimui.

Šių mokslo metų užbaigtuvės reikšmingos tuo, kad buvo išleista pirmoji mokinių laida, baigusi Maironio Vardo seštdieninę mokyklą. Tai vienas iš svarbiųjų įvykių Brooklyno lietuvių išeivių kultūriname gyvenime.

I. Banaitytė

Vykstančiųjų į Kennebunk Port, Me., stovyklautojų žiniai

New Yorko ir apylinkių berniukai, vykstantieji stovyklauti į Kennebunk Port, Maine, Pranciškonų stovyklą, bus vežami antradienį, liepos 1 d. Norintieji pasinaudoti šia proga, iki sekmadienio vakaro, birželio 29 d., turi apie tai pranešti Brooklyno Pranciškonų vienuolyno viršininkui, telefonuojant, GLENMORE 5-7068. Automobilai iš vienuolyno išvažiuos liepos 1 d., 8:30 val. ryto. Vaikus į vienuolyną 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y., prašome atvesti 8 val.

BOSTONO ŽINIOS

SOUTH BOSTONIEČIAI Į MARIANAPOLĮ

South Bostono lietuviai ruošiasi važiuoti liepos 4-tą dieną į didelį Naujosios Anglijos lietuvių saskrydį pas Tėvus Marijonus, Marianapolyje, Thompson, Conn.

Tėvai Marijonai visu uolumu stengiasi padaryti šių metų liepos 4 d. pikniką ir Lietuvių Dieną kuo didžiausią ir sėkmingiausią.

Raginama visus South Bostoniečius iš anksto nusipirkti round-trip autobusų bilietus prie Sv. Petro parapijos bažnyčios sekmadieniais iš ryto ir taip pat pas Pp. Brazauskus, 12 Ticknor St., So. Boston ir kitus bilietų platintojus.

Autobusai išvyks į Marianapolį liepos 4-tą d., penktadienį, 7:30 ir 8:00 val. iš ryto nuo kampo E Street ir Broadway, So. Boston.

Sv. Petro ir Povilo atlidai sekmadienį, birželio 29 d., mūsų parapijoje yra kartu ir parapijos globėjo šventė.

Pamaldos vasaros laiku pradedant šiuo sekmadieniu, bus bei giedotinių mišių ir popietinių pamaldų, o pamokslai bus sakomi labai trumpi.

Tremtiniai,

kurie atvyko į šį kraštą po gegužės 2 d. 1950 m., privalo užpildyti registracijos blankus ligi liepos 1 d. ir nusiųsti į Vasingtoną DP Commission.

Federacijos susirinkimas bus penktadienį, birželio 27 d., po Sv. Valandos, kuri prasideda 7:30 val. vak. Visos katalikų draugijos kviečiamos atsiųsti savo atstovus.

Svečiai kunigai Bostone

Praeitą savaitę čia buvo atvykę kun. Gailevičius, dominikonas, o šią savaitę yra iš Čikagos atvykę kun. Stanevičius.

Dalia Minkūnaitė

pereitą antradienį baigė 159 Public School ir už pažangumą bei gerą mokymąsi apdovanota aukso medaliu. Tai buvo vienišėli dovana, kuria mokykla atžymėjo savo geriausią mokinę. Dovaną paskyrė vienas Manhattan bankų. Ateinančiais mokslo metais Dalia stotja į Junior Highschool. Ji yra Genės ir Petro Minkūnų (Balfo reikalų vedėjo) dukrelė.

J. ir A. Maziukai,

prieš trejus metus atvykę į apsigyvenę White Plains, N. Y., neseniai susilaukė sūnaus, kuris pakrikštytas Arūnu.

Balto centre

gauta daug padėkos laiškų iš lietuvių, esančių Geesthachto tremtinių stovykloje, Voikettijoje.

Ks. Strumskis,

New Yorko Lietuvių Vaizbos Buto pirmininkas, buvo suaukęs valdybos posėdį, kuriame svarstyta vietos liet. biznių ir profesionalų veiklos pagyvinimo klausimai.

METINIS PIKNIKAS

RENGIAMAS SV. MYKOLO PARAPIJOS NAUDAI

įvyks BIRŽELIO-JUNE 29 D.,

PARAPIJOS SODELYJE
15 E. 23rd Street, Bayonne, N. J.

Pikniko metu: bazarėlis, įvairūs laimėjimai skanų, užkandžių, muzika ir šokiai.

Visais keliais tą dieną į Bayonne, N. J.!

Pradžią 2 val. po pietų.

Prek. K. Urbanavičiui paminklas

bus pašventintas seštdienį, birželio 28 d., 8 val. ryto parapijos bažnyčioje bus giedamos egzekvijos už mirusio prek. K. Urbanavičiaus sielą. Po tų pamaldų bus einama į kapus ir ten šventinamas jam pastatytas paminklas. Visi, kurie gali, prašomi atvykti į kapus ir dalyvauti šventinimo apeigose.

Maldininkų kelionė į Kanadą organizuoja P. Kontrimas Jr., liepos mėn. pabaigoje. Bus lankoma prie Quebec esanti Sv. Onos bažnyčia. Visais kelionės reikalais kreiptis į Pr. Kontrimą, 120 Marine Road, South Boston, Mass.

Altoriaus tarnų išvyka

Kun. A. Kontautas, kuris rūpestingai globoja mūsų parapijos bažnyčios altoriaus tarnų būrelį, numato surengti tiems berniukams vienos savaitės iškylą Marianapolyje š. m. rugpjūčio 10-16 arba 24-30 d.d.

Baigė Harvardo universitetą

Dr. K. Sidlauskas atvyko į šį kraštą, baigęs teisių mokslus Europoje. Tačiau čia teisė labai skirtinga, todėl teko stoti į Harvardą ir mokytis iš naujo. Šių mokslo metų pabaigoje Harvardo universitetas pripažino K. Sidlauskui Master of Law laipsnį.

Dr. J. Leimonas

is 206 W. Fifth St. persikėlė į 143 W. Sixth St., So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX-1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.

Kiekviena seštdienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio įvyksta Lietuvių Radio Valandos programa. Lietuviškos liaudies dainos, muzikos, dalykėliai, kalbos, sveikinimai, pranešimai plaukia oro bangomis į visų klausytojų namus.

Jeigu norite ka nors pasveikinti ar paskelbti, tai siųskite savo pranešimus paštu arba asmeniškai priduokite programos vedėjui ANTANUI F. KNEIZIUI, arba skyrusios šiais adresais:

LITHUANIAN RADIO HOUR

50 Cottage Street, Norwood, Mass.
Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO.

A. ir O. IVASKAI

326 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Telefonai: Norwood 7-1449 ar South Boston 8-4618

LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJA

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. So. 8-0489

Lietuvių Radio Korp. programa per stotį WBMS, 1090 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte sekmdienį bus sekanti:

1—Falcous Radio Orkestra

2—Dainos

3—Magdūtės pasaka

Po programai, malonėkit parašyti laiškėli ar atvirute į stotį WBMS Lithuanian Program, 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami savo išpūdžius, o biznio reikalais, rašykite radio ofiso adresu: 502 East Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiu. Steponas Minkus

Didžioji

Rengiama Tėvų Pranciškonų
DARBININKO naudai

įvyks LIEPOS-JULY 4 D., — Nepriklausomybės dienoje

KLASCIAUS PARKE — CLINTON HALL

56 — 70 58th ST., MASPETH, N. Y.

Graži programa, Gardūs valgiai ir gėrimai.

Įvairūs laimėjimai. Linksma muzika ir šokiai

Lietuvių

Visi lietuviškos - katalikiškos spaudos globėjai ir mylėtojai iš anksto kviečiami dalyvauti.

Diena

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Seštdieniais 2 val. popiet. — WWRL 1600 kc—5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, lūdnai pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9293

J. P. GINKUS
Direktorius

AD. JEZAVITAS
Muzikos Dir.

J. VALAKAS
Pranešimų Dir.